Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ◆ ШИНАРА, 12 ФЕВРАЛЬ, 1985 ШУ. ◆ № 19 (7054). ◆ Мах 3 кеп.

Республика берригача халкъа боахаме гІолла Іалашдолда ресурсаш кхояра технологи шерра юкъейоалаяра, довраш кІезигдара, доагора-энергетическийн материалийн ресурсаех хьаькъаГІаГІа пайда ийбара чотах цар кхом бара задани дувцилга а йоацаш кховачашъелга. Массайолча моттигашка хьайойла лицевой счеташ планал совгІа кхом бара фондаш. Кхояьча материалийн бийдалеп чотах болх болба шин денал кІезигаГІа йоацача хана, хьайойла 12 миллион сома маьха продукци.

Розничин товарооборота, общественни питане, бахача наха бытовой гІулакхаш дара план ханал хьалха кховачашъе — 1985 шера 30 декабре.

Халкъа образовани юкъарча образованеи профессиональни школа реформа дІадехарашка хьежжа дІахо деГІаккхувлилген эргаьккха тоаелген Іалашде.

(Нохч-ГІалгІай АССР кхаьгаргамхоша 1985 шера тІаийача социалистически деккхарашцара).

КПСС ЦК, СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕ, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК

КПСС Центральни Комитет, СССР Министрий Совет, Профессиональни Союзий Ерригсоюзни Центральни Совет, ВЛКСМ Центральни Комитет хьежий 1984 шера СССР экономически социальни деГІаЙкъувлара Паччахьалкхеи план толаме кхоачашъера союзни, автономни республикаша, краяша а областаша а, городаша, автономни округраша, городашкара а юртташкара а районаша, объединеней, предприятей, организацей а учрежденей а, колхозий а совхозий а коллективаша леладьча Ерригсоюзни социалистически яхьа итогашца.

ТІаийача соцаш тІа белгалдаькх, промышленность, юрта боахама, ГІишлошъара, транспорта, халкъа боахама кхыча доакъой къаьхьгамхошца парте XXVI съезда а цул тІехьаГІа хиннча КПСС ЦК Пленумий а решенеш кховачашъеча керда толамаш дахьа хилар. 1984 шера общественни производство боаррамаГІа деГІайоаГІилга цун эффективность лаьхьолга Іалашдвад, дікдаьлча хьежкамаш тоадьа. Продукце дуккаГІа дола тайпаш хьадара а арахецара а планови заданеш промышленносте тІехкхочашъвай. Болх бе йолаллийтай керда йоькъий предприятеш а социально - культурни гІулакхашца эша объединеш а. Юрта боахама, ерригача агропромышленни комплекса къаьхьгамхоша дукка болх баьб СССР Кхачан программа кхоачашъера, дуккаГІа дікка а дьаьхкад, ниІч а даьд дуйх, шурх, фуаш, кхыйола юртбоахама продукци. Дуккха а дуккаГІйола къаьхьегама коллективаш толаме доархІаьлй планал совгІа къаьхьегама овсарле лакхьара а продуцнера дІадодар лоллра а социалистически деккхарех.

Общественни производство деГІакхувлара ларда тІа леррагІа чвахулькъад халкъа хьалтаро тоаяра тІадерзадь гІулакхаш. ДІахо а деГІаденад уваццІаьлсо дорвелта, халкъа образовани а культура а.

Цунца цаьхьа, КПСС Центральни Комитето, СССР Министрий Совето, ВЦСПС-о, ВЛКСМ ЦК белгалдаькх, дувцийча предприятеша, цхьадолча доакъоша, республикаша, краяша а областаша а яьх тІаерзальца производство боаррамагІа деГІайоалаерийола хьалаш Іалашдара. Цхьайолча поацеех тІехьадуссаш хилар дІадакхка вІаштІехьдьаьна дац. Къаьстта ва ала доагІа иэделей номенклатурах а продукци доаттаяра договорГІа план кхоачашъярах а. Цхьайолча моттигашка производственни мощносташ ханнаьхь болх бе йолаяллийтад. ЮнагІо кховачамбоацар да керда техника а технологи а производствана юкъеьхьара, материалий, доагора, энерге кхом бара заданеш кховачашъ а гІулакхаш. Цхьайола республикаш, краяш, областаш СССР Кхачан программа кхоачашъяра, социально-культурни а бытовой а гІулакхашца эша объекташ хьалъара даьсте тІехьаьхосаш я.

1984 шера СССР экономически социальни деГІайоалаяра Паччахьалкхеи план толаме кхоачашъера тІехьарча Ерригсоюзни социалистически яхье донкхий толамаш захарех КПСС Центральни Комитето, СССР Министрий Совето, Профессиональни Союзий Ерригсоюзни Центральни Совето, ВЛКСМ Центральни Комитето котъаьннараш а лаьрхІа КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ЦІе байракхаш еннай:

Союзни республикашта

РСФСР
Украинск СССР
Белорусски ССР
Грузинск ССР
Азербайджанск ССР
Литовск ССР
Латвийск ССР
Киргизск ССР
Армянск ССР
Эстонск ССР

Автономни республикаш краяш, областаш

РСФСР гІолла: Башкирск АССР, Дагестанск АССР, Черсий-Балкарх АССР, Калмыцк АССР, Коми АССР, Марийск АССР, Татарск АССР, Тувинск АССР, Якутск АССР, Алтайск край, Краснодарск край, Ставропольск край, Белгородск область, Владимирск область, Вологодск область, Курск область, г. Ленинград, Ленинградск область, Магаданск область, г. Москва, Новосибирск область, Свердловск область, Томск область, Тульск область;

Украинск ССР гІолла: Винницк область, Житомирск область, Закарпатск область, Ивано-Франковск область, г. Киев, Киевск область, Крымск область, Львовск область, Черкасск область;

Белорусск ССР гІолла: Брестск область, Гродненск область;

Узбекск ССР гІолла: Наманганск область;

Казахск ССР гІолла: Актюбинск область, Восточно-Казахстанск область, Гурьевск область, Мангышлакск область;

Грузинск ССР гІолла: Абхазск АССР;

Азербайджанск ССР гІолла: Нахчеванск АССР;

Киргизск ССР гІолла: Ошск область;

Таджикск ССР гІолла: Ленинабадск область;

Туркменск ССР гІолла: Чарджоусск область.

Городаш

РСФСР гІолла: Астрахань, Саратовск область Балаково, Благовещенск (областной), Брянск, Владимир, Волгоград, Воронеж, Горький, Грозный, Иваново, Иркутск, Калинин Московск область, Калининград, Калуга, Ленинградск область Кингисепп, Куйбышев (областной), Курган, Липецк, Мурманск область Мончегорск, Новгород, Краснодарск краяра Новороссийск, Ямало-Ненецкн автономни округтера Новый Уренгой, Красноярск краяра Норильск, Омск, Къулбаседа-ХІирий АССР-ера Орджоникидзе, Орел, Оренбург, Пенза, Свердловск областера Первоуральск, Перм, Петрозаводск, Псков, Рязань, Саранск, Калининградск областера Светлый, Архангельск областера Северодвинск, Смоленск, Тамбов, Ульяновск, Хабаровск, Чебоксары, Челябинск, Ростовск областера Шахты, Южно-Сахалинск, Кемеровск областера Юргу, Ярославль;

Украинск ССР гІолла: Витебск, Минск, Могилев;

Узбекск ССР гІолла: Ташкентск областера Ангрен, Андижан, Ферганск областера Коканд, Каракалпакск АССР-ера Такхиаташ;

Казахск ССР гІолла: Алма-Ата, Павлодар, Кустанайск областера Рудный, Целиноград;

Грузинск ССР гІолла: Батуми, Поти;

Азербайджанск ССР гІолла: Мингечаур;

Литовск ССР гІолла: Вильнюс, Шауляй;

Молдавск ССР гІолла: Кишинев;

Латвийск ССР гІолла: Рига;

Киргизск ССР гІолла: Фрунзе, Ошск областера Таш-Кумыр;

Армянск ССР гІолла: Ереван, Кировакан;

Туркменск ССР гІолла: Ашхабад;

Эстонск ССР гІолла: Таллин.

Корякск, Эвенкийск автономни округаш, 10 городашкарен 228 юртташкарен район.

Котъаьннараш а лаьрхІа, КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ЦІе байракхаш еннай:

ЕРРИГСОЮЗНИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬЕ КОТБАЬННАРАШ

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ГІОЛЛА

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ЦІе байракхаш еннай:

1. Г. ГРОЗНЕНА.
2. АЧХОЙ-МАРТАНОВСКИ РАЙОНА.
3. ВЕДЕНСКИ РАЙОНА.

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ЦІе байракхаш еннай, СССР ВДНХ Сийлен улга тІа а йоахаш укх коллективашта:

4. Ленина орден еннача «Грознефть» производственни объединенена, г. Грозный.
5. Нохч-ГІалгІай гІишлошъара управлене № 7 йолча гІишлон-монтажни управленена, г. Грозный.
6. «Гвардейский» совхоза, Надтеречни район.

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ЦІе байракхаш еннай коллективашта:

7. «Солнечный» совхоза, Урус-Мартановски район.
8. Юрта боахама агрохимически гІулакх дара Назрановски районни производственни объединенена.

МАССАНЕ А ЦХЬАТАРРА ХЬАЛЛОАЦАШ

РСФСР Лаккехьарча Совете деча хоржамашта йолча Центральни хоржамий комиссе

Москве, союзий ЦІагІа, РСФСР Лаккехьарча Совете деча хоржамашта йолча Центральни хоржамий комиссе заседани хилар 8 февраре В. Ф. Соколова председателал а деш.

Депутаталла харжа оттабача кандидаташта регистрации яра итогашца хьежар, республика ваччахьалкхеи Іаьдала лаккехьарча органе деча хоржамашта кийчо яра леламах лаьца цхьайолча сорунний хоржамий комиссей кулгалхошца яьча докладашка ладийГІар, кхыдола дешаш дийцар.

Заседане белгалдаьхьар советсин наьх Коммунистически партенен цун денински Центральни Комитетан гонахьа айхха кхоабенна а болаш хоржамашта кІалхьболхаш хилар. Цар массане а цхьатарра хьаллоац социалистически Даьхен шиз чІоагІбара, халкъа хьал-торо лаьхьара, лаьттан тІа маьшар хилийтаран чІоагІбаран тІаерзаьла КПСС чурен аразьрен политика.

Город Москвай № 28 йолча Куйбышевски хоржамий округе гІолла РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла харжа кІеІдилле неш массава а цхьатарра деГаш гІоаДьайнен рьаьен водяш регистрацин яьй КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председателла К. У. Черненкона — Коммунистически партен Советски паччахьалкхеи, дунен хьалкъаьца юкъъерча коммунистически болхлойн болама ГІорвашнача деттела, ший дерриге виаШ Даьхен хІама тоадар духьа, халкъашта юкъера машарн цхьана леладу гІулакхашн баьхьа доладеш дІателаш волча ленински хьисаперча кулгалхочоа.

Окружной хоржамий комиссеца массава рьаьа а волаш РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла харжа кандидаташ беш регистрацин яьй КПСС ЦК Политбюро членашшен членалла кандидаташен, парте Центральни Комитета секретарашта. Регистрацин яьча кандидаташта юкъе — бовзаш болх производстве хьалхалаттараш новторашн, Іилмин культурин деятелаш, хьехархой, лоранш, гІулакхаш деча сфера болхлой, халкъа боахама масса тайпарш доаькъой специалисташ, партийнш, советски, профсоюзнш, комсомольски болхлой, тІема гІулакхашн тІара нах — Российскин Федерацера 39 кьаман виналаш. Цо тешал ду вай мехка Іаьдал боькъонца халкъа хилара, социалистически демократи дІахо деГІаУхшн хилара, Коммунистически парте ленински къамий политика сийлахь-боькъа вахара яьз болаш хилара.

Къамаьлаш даьчар белгалдоахар, Российскин Федерацера хоржамашта еш йолла ханчо лаьхьача политически организаторскин боарраме еш хилар. ХІанз массе метте чІоагІга деГаш гІоаДьаьна а болаш хул депутаталла кандидаташ харжаргхошца вІашагІкхетар, цу цхьан ханна партен халкъеьн цхьоаГІо кхьаьта хьа а хьоахкаш. Собранешна харжаргхошца хьаьхайкаду коммунистийн парте боаларийн йохІарйоацачча блока кандидаташ шоаш массане а цхьатарра хьаллоацаш хилар, шерра дувц экономикин культурен деГІайоалаяра дешш, наьвашш тел, советски, боахама, общественни органий болх тоабара хьаьгьехьа предложенеш ю.

Комиссе заседане кхамаьлаш дир Центральни хоржамий комиссе председателла заместителла Г. П. Сорокина, Центробиркома секретара Е. З. Рагуноа, комиссе членаша Н. С. Бакриевас, А. Ф. Дубова, Р. Г. Мазитова, А. Н. Сорокина, А. Ф. Шаболтаева. РСФСР Лаккехьарча Совета Президиума секретара Х. П. Нешкова, кхьчар.

Комиссе балхаца дакъа лаьлар РСФСР Лаккехьарча Совете Президиума Председателла заместителла О. П. Колчинас, цхьаьйолча союзни республикаьнгаьн министерствайн ведомствайн кулгалхошца, кепайозан, телевиденен радиоН виналаш. (ТАСС).

1986 шера чотагІа

Цхьайтталлагіа пятилетка декхарашца ханал хьалха, дІадахача шера ноябрь бетта кхоачашдаь а баьнна тахан 1986 шера март бетта чотагІа къаьхьегаш я «Автоспецоборудование» яьа ч а опытно - экспер м е нтальни заводера А. Федоренко нерте латта товарий бригада.

Ер шу дІадодалушше а Коталон 40 шу дизара хетадаь керда социалистически лекхараш тІаийнад бригадо. Уж ханал хьалха кхоачашдара хІара дийнахьера нормаш 150 —160 процент кхоачашъеш я хІанз бригада.

Материаллаш, бийлал, энергоресурсаш кхоярах дуХьхьал дІабахача бетта 2,5 взар сом производствана пайда бьоГІ бригадо. ХІаьта рационализаци юкъеьйоалярах бригада а вІаштІехьдьлар 13 взар сом ахча хьоде.

Къаьстта дина болх беш да токараш Р. Хайрулин, Т. Белоусов, В. Усатов, кхыбараш.

ШУРА—ПЛАНАЛ СОВГІА

«Назрановский» совхоза болхлоца толамо кхоачашъо паччахьалкхенга шура йохкара план. Масала, январь бетта дІачуенйай 206 тонн, план 200 тонн йолаш.

Цхьаьнгаьда, дІадахача шера цу бетта яьккхачунца нийсийча хІара кхоабена Іаттагара 25 килограмм шура кІезигаГІа ьлыкхай.

- Январь бетта хьалхе яьккхай Нохч-ГІалгІай АССР юрта боахама заслуженни болхло яха сийлен цІн лелаеча Долахоев Іасолта кулгалдеча Наьсар-Кертерча бригадо. Юкъера лаьрхІача дийнахьа буса планал совгІа хІара кхоабена Іаттагара ах килограмм шура йьккхай цу ферма болхлоца. Царна юкъе кхьаьста белгалбаьнаб доаркащ Темирханова Маржан, Сагова Марем, кхьбаран; скотникашн Барянхоев Аюп, Джамбуриев Ахьмад.

Шура алсамъаьккхай яхье шоллагІа моттиг яьккхача Пхиленьовний-Юртарчч ферма коллективо а. Цига къаьстта дика болх бу доярканца Дзаурова Цаэша, Айдаева Зайнаба, Оздоева Фатимас, скотникаца Аушев Юсала, Айдаев Аюпа.

Хьинар лаьГІ да долийташ къаьхьег совхоза хьайбан леладерашца февраль бетта а. ХІана совхозе дийнахьн буса хІара кхоабена Іаттагара 6 килограмм шура йоаннх. Уж шера хьалхарча кхаьбетта 600 тонн шура йохна еэаш ба хьайбан леладерашца.

С. АУШЕВ.

ЛЕРТТІА ІУНАЛ ДАЦ

ДІабахача бетта хьайбаш леладерашца баьча балха итог йяр укх деношка Шелковской районе. Соахка укх хана хиннача 14 тонн кІезигаГІа ехкай шурх.

Къаьстта во болх бу укх шера Левина цІерагІча, «Путь к коммунизму» яха ча колхозий, «Алый терский» совхоза хьайбаш леладераша.

Цуна баьхьан да даькхан кхабара рацион доакъаьрца йола протеин а ца лоарХІаш оттаяр. Эшачуа кІезигаГІа я из. Витаминно-белкови хІамаш а тохаш меттаоттаяр кІезигаГІа йр доакъаьрца протеин. Бакъда, цу тарохьх пайда ийдеш.

Масала, йоккха яц «Алый терский» совхоза шурий ферма. Дика я доахан доаттаду помещенеш а. Цу хьалашка а геттара кІезигъ шура йоаннх цига, хІара кхоабаьта Іаттагара — 2,2 килограмм. Из ишта ийнеднад доахан геттара во кхабар, царна доаГІа доал ца дар баьхьан доалаш. ДуХьхьаГІолча хана біеха хул доахан латта помещенеш. Ведарашц, флягаш йиллара, кхыча гІулакхашта эша дІайха хий да. Из баьхьан долаш паччахьалкхенна дІалу дуХьхьаГІолча шурий шоллагІча сортах мара хилаш.

Хьайбаш чусоцадь биъ бутт ба. Мах беча, дарба дечча организацей, культурни учрежденей болхлой ферма хинкабаьц цу юкъа. Болх тоабе яхаш массехьаза дийцад цу организацей, учрежденей кулгалхошца.

М. ТКАЧЕНКО.

Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совете ийлсовпрофеи

Хургболча хьувкъама—тешаме лард

1985 шера 10 февраларе денз 10 апреле кхачалца двухмесячник кхайкадьад республике органически удобренеш кхашка дІаккхаьра.

Органически удобренеех пайда эцара эффективность лаьхьар, юртбоахама культурай боккха хьувкъам кхебар духьа 1985 шера 10 февраларе 10 апреле кхачалца двухмесячник кхайкадьад Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совете облсовпрофон органически удобренеш кхашка дІаккхаьра. Уж дІаккхаьра заданеш оттаяр агропромышленни объединенене ерригача организацешан предприятештен.

Отталь заданеш тешшаме кхоачашъяра тар, ма ду дуккаГІа транспортнин муъх тІабуттен средташ оаргІаГІйоалгІа Іалашдаьна ярьлц юрта боахама механизмстерство, «Чеченингушелхозхимия», «Чеченингушвино», «Чеченингушплодоовощхоз» яха объединенеш, НГІАССР «Госкомсельхозтехника», юрта боахамен кхчан промышленностен болхлой профсоюз а обкомаш, профсоюз райкомаш, районни агропромышленни объединенеш.

Органически удобренеш дуккаГІача дакъе дІаккхаьх йоаГІа индустриальн технологиГІа кхевш йола культурааш дІоаоаргІолча хий дехкеме лаьттаеча, хьувкъам программированни хьисапе кхебара къостаьчча участкашка.

Деш дола балхеш геттара дика а долаш двухмесячника заданеш толаме кхоачашъо дуХьх колхозашта, совхозашта, плодороде отрядашта, механизаторашта, автомобилий водителашта юкъе шерра социалистически яхь йоаржаяна, хьхь хьалгаьбаьннараШта моральнин материальнин хоастабергбола гІулакхаш кийчдан за даргдаш.

Социалистически яхь условеш чоагІъьй агропромышленни объединене довкъашлоШта, районашта, колхозашта, совхозашта.

Республиканскин газетий редакцешта, телевиденен радиовещанен госкомстеГІ гІадодадьад двухмесячникна заданеш кхоачашъяра балташ мишта лел газетий оагІоШ тІа, радио чун телевиденен гІолла хан-ханнаьхь дувцилга.

1985 ШЕРА 10 ФЕВРАЛЕРА 10 АПРЕЛЕ КХАЧАЛЦА ЙОЛЧА ХАНА ОРГАНИЧЕСКИ УДОБРЕНЕШ ДІАККХАЬХАРА ЗАДАНЕШ

[эзарах тоннашц]:

Ачхой-Мартановски	— 40	Ножай-Юртовски	— 10
Веденски	— 10	Советски	— 5
Грозненски	—160	Сунженски	—125
Гудермесски	— 35	Урус-Мартановски	— 50
Малгобекски	— 40	Шалински	— 45
Надтеречни	— 45	Шелковской	— 45
Назрановски	— 45	Республика гІолла	—700
Наурски	— 45		

Нохч - Гіаллгіай «Терек» яхача мебельно - хьун хіаман еча производственни объединене цхьаболагіа финлие башха - дина, кхо а Хьегаш. Шоай деха ваш даим дика цхоачашдеш бола "болхлой дукха ба. Царех ба коммунистически къаьхьагма ударнишаш, шли-

МАССАВА А ЦХЬАН ДАГАРА ВОЛАШ

Республике дІаХо а ВІашІІІхІетарашн хул РСФФСРеН НІГАССРеН Гиллаьхьарча Советашка харжа оттабуча кандидаташца. Хоржамашта хьаькхача собранешка хоргга болашдеш, ваьнна, ваьнна производственни ІуІаяхєн плане, пятилетна программа кхоачашъар, КПССе XXVII съезда, Кьаьнгаш 40 шу, Стахановни болама 50 шу дизара даха ма доаттІара нанъадахар духьа деррига нисаш оаргІадаХаяна. Дагаьнна ца хилдІах.

Самарандийнахьа ІенкІ ьаьна нахах ІьаьІІІІай аьр Суперский районе культура ІІІа. Уххаза № 957 йолча Назрановски хоржамий округа харжаркхоша ВІашаІІІкечташ вар РСФСР Лакхьъаьрчо Совета депутаталла харжа оттавь кандидат, КПССе Нохч-ІІаллІай обкома ьаьІхара секретарь - Владимир Константинович Фотеев. Собрани хьаьІІІІлар парте Суперженски районна хьалхарча секретарь Б. К. Чагаева.

Къамаьл де доІи ду кандидата доверении лицона, Карабулакски химреагентий заводе электромонтера Л. А. Потапенко. Цо дийцаш В. К. Фотеева ваьнна нах-ьхьаи кьаьхьагма ІІуІаяхєн, гулбенначаш ІІахьлІихар массанЕ и цхьаьтера хаЛІІе кандидаташта ІІехьа кхадк тассара. Собрене ишта кьамаьлаш дир «Сунжанефть» НГДУ партномна секретара Н. М. Цибулина, «Путь к коммунизму» яхача колхоз доаррнас П. Ю. Чуриевас, XX партсъезда ІІаргІуа колхоза председателе Р. А. Крыленскаиз, кхычар, Кандидата наказ делар цар: центральни районни больница хьалхьаьтара ІІо де.

Юха кьамаьл деш В. К. Фотеева районна кьаьхьагаьхой ІІахьлІихар пятилетна ІІо ІІІІаьрчаш тодаяр ІІІІаьрчаш духьа дерриг нисаш ІІаІахийтар, дер ІІІара баркал аьлар харжаркоша шийх ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш боларах.

Ахчой-Мартановски районни культура ІІІаГІа РСФСР Лакхьъаьрчо Совета депутаталла харжа оттавча кандидатаца, КПСС Нохч-ІІаллІай обкома шоллаГІча секретараца Доку Гапурович Заиграева ВІашІІІхІийтар № 555 йолча Грозненски ІІоІІІІа хоржамий округа харжаркой. Собрани хьаьІІІІлар парте Ачхой-Мартановски районна хьалхарча секретара Р. А. Баатнева.

«Новосеьский» совхоза коргтерна экономиста Ш. Х. Денисултанова, кандидата доверении лицос, гулбенначаш ІІоьзийтар Д. Г. Заиграева биографе. ВІашаІІІкхиттаьна метте кьамаьлаш дьаьна районбыкомбината шеф-ьс З. А. Чулиновас, «Лермонтовский» совхозн партномна секретарь Ю. У. Висаева, «Уружайный» совхоза директора, С. А. Гиреева, кхычар харжаркой ІІахьлІихар хоржамаш кулгаьна дийнахьа комМунистийн парте боаГарийн йохьрІІІоаьхьа блока кандидаташтА ІІехьа массане а ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш.

Кандидата наказ делар: районна юрташка газ чуйиллийта ІІо де.

ВІашаІІІхІетар чаьхдоалаш кьаьмаьл дир юрта боахама интенсификаци яра проблемашта кьаьхьта уйла ІІаьхийтача Д. Г. Заиграева. Цо дер ІІІара баркал аьлар харжаркоша шоай хьаьташ РСФСР Лакхьъаьрчо Совета хьалдоаттаде шийх цар шоай виза ьаьрах.

Самарандийнахьа «Чечингражданпроект» яхача институте № 26 йолча Маяковски хоржамий округе харжаркоша ВІашаІІІхІи я т а р НГІАССР Лакхьъаьрчо Совета депутаталла харжа оттавань кандидат, КПСС Нохч-ІІаллІай обкома секретарь Вениамин Иванович Дмитриенко. Собрани хьаьІІІІлар парте Заводской районна хьалхарча секретара Д. К. Тарасова.

Депутаталла кандидата вахара ньаьхьа дийнар цуьн доверении лицо йолча 3-Е Бытовеевас, «Чечингражданпроект» института ДоккхаІІ йолча инженера. Собране ишта кьамаьлаш дир ІІІ Анисимова цІеранІІа НГНІЗ мастера М. И. Ицева, «Гроозпирнефтехим» яхача института отделе заведующе заместитела В. И. Крайнченкос, кхычар. Кандидата наказ делар цар: Малковске улицаІІа Ленинан ьаьнаьлаш ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш.

№ 175 йолча Шелковской хоржамий округа харжаркой ,Шелковской районни культура ІІІаГІа ВІашаІІІкхиттар НГІАССР Лакхьъаьрчо Совета депутаталла харжа оттаьнча кандидата, республике Минпросвещенийн Совета председателе Султан Хьаьхьа Кокуковскеца. Собрани хьаьІІІІлар НГІСС Шелковской районна хьалхарча секретаре Б. Г. Табановас.

С. Н. Кокуковскеа биографе ьа кинцаьх гулбенначаш Ленина цІеранІІа колхоза профкома председателе К. М. Воркова, кандидата доверении лицос. Собране ишта кьамаьлаш дир «Сельхозтехника» райобъединене инженера Ю. Юнусова, 8 шара школа директора В. А. Старцевас, кхычар. Депутаталла кандидата наказ делар цар: Шелковской станице газ чуйиллийтаран цІа 640 бера деш: мотти хуьрдоьла йолча ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш новъостел де.

№ 39 йолча Мичурински хоржамий округа харжаркоша № 10 йолча Шелковске ВІашаІІІкхиттар НГІАССР Лакхьъаьрчо Совета депутаталла харжа оттавь кандидат, обкомпартийн секретарь Геннадий Гавриилович Олейниковс. Собрани хьаьІІІІлар НГІСС Октябрьски районна хьалхарча секретаре Л. П. Шкиловас.

ВІашаІІІхІиттаьна метте кьамаьлаш дьаьна кандидата доверении лицос, текстильнограмотеринни объединене парторганизацие ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш. Т. Л. Мусаева, ПМК-І участка мастера Дидаева, ДРСУ-І мастера Р. С. Шахгириева, кхычар гулбенначаш Г. Г. Олейникова биографе йоваийтар, наказаш делар цунна. Цар дийхар Мичурина цІеранІІа поселке поливномашинийн парке деш хьаьІІІІлар ІІо делга.

Коммунисти цун ГІалакхи

СИЙ ДОЛА НИКЪ

Сомий цеха дукха ґаьнаш ІІІ Парагулгьова Дугурхан кабинет. Баьнда, наггаьна мара хилаш из цита яґІаш. Хіана а цехе яр на, мастер на Тепсуркаев Алтеца кьамаьл деш:

— Музаевай бригадера кхы а ши саг дугрна сама шоаш новъостаца. Фу хет хьона? Истедарґлий шо?

— Сона хетачох, дарґда; — йоп ду Алте. — Транспортер ца соцаш чаьхІоьаьа...

— Таханарча сменах дика слесараш ба, Солдаеви Гелиханоиз. Аз парга арґда.

Сомий цеха мастерца кьамаьл дьа, сменай ньурнаьгіа хьєма ьаьча, сона цехе йода Дугурхан.

— Эґгара халарґа йола ха дІаьаьший. цьаьбаьгьа, болх лаьІбаьлийта ьиш яц, — йоах цо. — Вай социалистически декхараш ниатьклаьдо. ЛаьрхІар дизза кхоачашдеш.

Парагулгьова Исраьила Дугурхан — завода керттера технолог а ьохььанарча партийни организацие секретарь а я. Бриґгача коллектина балха дукха да цунах тиШа.

Ялхаітта шу дьаьна ьиІІІг яр из Октябрьски консервни заводе балха йоаґІача хаьна. 1963-ча шера цар деаал Грозне хьаьаьхьар баха. Цу шера укхаза ґІішлонхочун болхха отт из. Цьаьа шу доаллаьшо а дезаде доаьха хатар хул — цІен да ла. ҐІаґІа мел эшачун йоаьхо елга боьккаґІйоаґча ьиШийна Мовдатхана ґІадок. Масодоева хІаманна цунна новъостаца деш хул Дугурхан.

Мелла доккха во сага ґІаьхьачча из да аттаґІа хул. уьдув новъостаца де шка нах хилча. Уж нийсеЛар ПарагулгьовґІар дезаде.

— Цаккха диплуґрґаш сона цу хаьн завода ґІоґІачу ІІІІлошъеча участка бригадира Я. Маннкова сайна дьа новъостаа, — дувш Дугурхана.

— Халонна дуьаьла латта, вахаре тешшаме ньКъ хьаьла новъостаа дир сона цо.

Дуьхха ца ялалеьха консервашн ела цеке стерилизатора балха хьаьаьо Дугурхан, цуьн „ТІехьаґІа укхаза бригадиралла оттаьо из. Ший декхарашц дина йоачашдора йоІо, сайрийнарча школе деца эттар, комсомоле ялар.

Керда болх караберзабе, нахаца таРьЛа, цар хьаьшташ довза сона ЧоаґІа новъостаа дир ца на, мастерна организацие секретарь Иванов Виктор Алексеевича, — лагалуцн Дугурхана. — Дог ЦІена, керрнга нахаца юкьа долаш вар ТІема ветеран. Шоашта пахоор цунга хоатташ, цунгара хьєкъан эцаш бар со санна дуьхха кхьбаґІан е. Тхоах хІаране дог уроаттадеш доІ доаґІаґІар цунна, хьєхам лора-..

Аттачарех баьдар сперилизатора болх, дуьхха хулар кулг-каґІа хооачашде дезаеаш. Цо а ньаьлЛь ґІехьашка ляхханзар Дугурхан. Ялла салаґІа деаш а йийхьоґІ ер, аьвна хетийташ болх бора цо. Лакка хьаьхьатама хьокхамаш — из дар хІара дийнахьара цун вахаґІа заьоп. Кмы а халарґа бара коллективна кулгалдара болх.

Сайрийнарча школера ньначчул ґІехьаґІа, цо чаьхьаьа хар цин шоа йола бухгалтерий курсаш. Цьаьн ьоьхьа из болх беш хилар Дугурхен. Дуьхха ца ялалеьха калрай отдела начальниклла ьаьхьаю из. Цул ґІехьаґІа завода технологически служба на керте оттаю.

— Эґгара хьона диплуґрґ доаьаьш ди дий хьа вахарс? — хьаьтар аз Дугурхаьараца.

— Дьаьра дай 1969-ча шера со КПСС муґІаРаьна чуйийца ди цІаккха са дагара ІІадаґрґаш. — йоах Парагулгьоаьс. — Цу хана деш ьаІІса лелдаеччи, ойлачи, дечуч ИІоаґрґаґІа уйла еш, из сабарцеи хьаьхьаьлиен леладе ґІерташ хьайоаґІа со. Коммуниста дуьнаЧуга лиДийґІа ца ІІІІа ьаькха ьах ба. Тахан новъостаа деш хьа а боаґІа. Аз дог ґІара барнал оал тхоаі профсоюз комитета председателе С. Мирзаева, коммуниста, кхеразіеден техника инженера А. Александова, дуьхха кхьбаґІаштІа. Парех лаТт а ґІаґІачу ІІІІаьрчаш йола ьоьхьа ьах. Гортогта, — чаьхьдоаьих ьаьмаьл Д. И. Парагулгьоаьс.

М. ТЕМИШЕВ,
Октябрьски консервни завода инженер-норм-ровщик.

ЙИЦЛУРҐЬЯЦ УЖ СИЙЛЕН МОТТИГАШ

Вай республике 1000 совґІа историен культуран паьмятникаш ІІа. Эзар шерашка хьаІайна йоккха культурин ІІІІаьрчаш. Цо ІІІІаьрчаш паччахьалкхен органий а общественни организацей а хинна ца ІІеш. Хіаране патриотически ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш. Уж ІІІІаьрчаш отчетно-хоржамий собранн хилар историен культуран паьмятникашца йоаьрдаРе ґІрроссийскеи сбщества Нохч-ІІаллІай отделене.

Конференце ьаьмаьл дьа-ча делегаташца дийнар республикера сийлен мотти гаш лорарца йоаьл коллективашца.

Грозненски горгоьвоаьна председателе заместитела В. Спорыхинас конференце дийнар республикера столпниций историе а культура а сийлен мотти гаш товара городерча кьаьхьагма коллективашца дечох.

Грознерча а Бакурча а мехкадаттаьна ІІаьхача чІоаґІа безаьл болх хьоаґІачо фашистий уйла йоаьхийр Малгобека эренашка. МоастаґІех леташ байнача ньаьхьа дукха кашамаш да ухаза. ІІаьхача а биІІьургбаш — уж дийна бисарашта. Вай ДайМехка историца ювзаенна йола Уж сийлен мотти гаш боча ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш. Хіанз, Котало ньаьхя 40 шу дузача хана, кьаьхьта теркам ІІаБахийта дуьхха баьхьаьн ду районе поьІІІІ памятникашц, гонахье товара. Цох дийнар конференце ьаьмаьл дьаьча ІІІІема а кьаьхьагама а ешаьлен Малгобекера йола музея заведующе Б. Чербижева.

М. МАМАЕВ,
историен культуран паьмятникашн йорадаре Ерингроссийнийн общества Нохч-ІІаллІай отделене бехнтокхамаре секретарь.

ДОГ ҐІОЗДОАХА ХУВЦАМАШ

ЦХЬА БАРТ БОЛЧА ДЕЗАЛЕ

Социалистически пачхьалкхийне эттара керттерДар, махбаь варгвоаьшш дар тийша да нахах, керда ваьар хьаьхьоаьлаьрх.

Нохч - ІІаллІайчеье баьхаш бола из ьаьт йохарІІоаьшш сокъа йолча болх-лой ьлаьсех. колхозни ахархоех, кьаьхьагама ингеллигенцех.

Республикерча цунчхьаьчча кьамех латташ бола барттиера дезал хьоаґІачо йоаґІа ца дерхІарашцен ІІулаьхашцен, ІІІаґІерґта ньовсам доаттаьр цар КПССе XXVI съездера цуьн ІІІехьаьІІІ хиннаьх КПСС ЦК Пленумийн решенеш вахаре чаьхьяхара.

Нохч - ІІаллІайчеье баьхаш бола ньаьх миллионаьл ІІІехьаьІІІна дукха хьа я. 1985 шера цІхьоаґІачА ІІаварера кхоачашдеш республике вахаш ва цхьа миллионх 213 эзарн гаг. ІІадахача пхи шера республике баьхаш бола пах 56 эзар саг дуьхха ґІа хиннаьх е хІара шера ґІаьхєташ бола пах ятт эзар сагал дуьхаґІа хиннаьх.

Совєтски ньаьхьа вахаре керттІарар а хинна ІІІаьрчаш ІІІ болх бен хулилга, цар культурин боарам ґІеґІахулилга, кхаліаьха политически, культурин экономически вахаре ьаьхьаре. Дехьаьхьа ІІоаьшлга, бонш бола ньаьх ґІеснґаґІа хулилга, ньаьх дуьхаґІа бахилга.

Берам дуьхха а деш, цунна дуьаьдена бахаш бола ньаьх ґІеґІаьхар Нохч-ІІаллІай АССР-е шоьлаьхьоаьа ДаьхаґІа да ІІІарчча РСФСР ьаьхийнаьх цитарчул. дуьнсьаьа областьшарчул, ваьй мехнарча краьшкарчул. АССР-ашкарчул.

Цу ґІулаьхо ІІІьаьхха а кьаьІІта тешаш ду ньаьха вахаьа боарзи лаьхлуш ьлаьлар, цар - вахара ьаьшаьш тоалуш хилар, вай Дьаьхен ерриґа союзин а экономни а республикаьш ьаьхьаьхар хиланза дарґдоаьха ІІІехьа а хинна ДІаоттар.

Интернационалиьн ихетам ньаьхьа доаьшаш сихаґІа деґІаьхулиг таро хулийт - цо капитализмерчул.

Потребленде общественни фондашш — советски граждаьний ужна СССР Конституцие бокъо ешаьна йола материальни лард я.

Потребленде общественни фондий чотах мах боаьшаш дешийт бахаьа нахага, ґІаьхьєйт квалифициаш, мах доаьшаш ґІаьхьєйт ґІулаьхкан дайт, пособеш, пенсеш тел, дешархошта стипендеш тел, хІара шера отпускаш тел, мах боаьшаш таьоаьнаш мацхаьхи санаторешца, салоІаца цІеношка баха путевкаш тел, ІІеша даха ха йоаьшш доаьа берцар ледаьду ислешнеш берий бешамашкен, кхьйоаьа льготаш ю. 1983 шера юкъаьрча ахчах тийна вьпаташ льготаш 50 процент совґІа яраш тийна ахчин выпаташ ярг.

Цхьаьн дешархочоа лаьрхІара пачхьалкхийне шера ДІаоХийтар да: общеобразовательни школашца — 200 сом совґІа, юкъаьра лаьрхІа йола дешара заведенешка — 750 сом совґІа, лаьхкерча дешара заведенешка — 1100 сом совґІа.

1983—84 дешарш шера юкъаьра лаьрхІа йола дешара заведеній дийнаьхьара отделенешка дешача дешархоех 75 процент барашен лаьхкерча дешара заведеній дийнаьхьара отделенешкарча 77 процент бо-ча студенташен стипендеш ийдир.

ХІара бер берий яслешкеш шера ледаьра дІаьхьийтар 600 сом совґІа, ІІІаьхьа берий бешламашка — 500 сом совґІа, цох 80 процент дар паччахьалкхенен доаьдеш да. Цьаьн ушахочоа хІара дийнаьха паччахьалкхено ДІаДохийт 10 сом.

Потребленде юкъаьра фондашкара ІІаьха сага ДІаІаьрхІара ІІаьшш ньаьха охта, е льготаш 550 сом да. Республике шера пенсеш тел 110 миллион совґІа сом ґІелем ІІІа ґІулаьхо деш хинчаьрта, телаш дар ІІа лаьрхІача).

Потребленде юкъаьча фондера шерагара шерага ІІІа-ІІІа дукхаґІа ахча хьжаьду социально - культурин мероприятеш чаьхІоьачча 1985 шера Нохч-ІІаллІай АССР дуьхьал паччахьалкхен бюджете хьожаьдуьл социально - культурин мероприятеш чаьхьъаьра — юкъаьра дешара заведенешта, ІІилман тохьаьма учреждеиешта, библиотекашта, клубашта, театрашта, ньаьІаозонна, просвещенеш культура кхьаьа мероприятеш, больницашта, берий бешамашта, санаторешта, ушахІеноин физически культурин кхьаьа учреждеиешта, пенсеш, пособешта — дешрига а ДІаьлаьрхІача 143302 эзар сом.

Потребленде юкъаьра фондий советски дешален обществаьш ваьарера лаьрхІам ньаьха доходашца кьаьхьаьгама ньаьхьа ІІІа луш лодчуна чаьхьоаьлаш бан. Цу фондехьа ньаьхьа ньаьхьа ґІулаьхо да дукхаьа кардинальни социальни проблемашца ІІІІаьрчаш ІІІІаьрчаш.

— Тха деххарашта юкъе доаґІар ишта есарашнарга лотйъаьмаш ийделга а. — Йоьхар ДІаХо Дьерда. — ЧІоьІІа лаьрхІаме ма дарий тхона духьала дола эскара доьхьоьш малагІаш да а цу доьхьоьл салташта фу хет а, нахаьа ' санна ' уж тхоьшшаьха баьхаш тха безам бале, малагІа: тайпа агитаци дикаґІа хуьрзьл хар.

Хьаьдаьаььна моастаґІчун тьыле аьа вешаш а мотчаш ешнеьаьрчаш. Ешнаьрчаш. Бийсашна ихьоза Дуьнайл дІаьхьаьаьнна ІІІа фронтеоьй разведгруппаца а волаш.

ТІом беш ергиґача Берлерех чаьхьаьнна Дьерда, Будапешт, Вена, Прага мукъайоаьккхача дІаька лоацаш а ІІІаьнна. Котало ньаьхьа 1945 шера деннаш цунна партийни билет.

Хіаьта цун ґІехьаґІа шоай йорта эттаьр ньаьхьа ґІулаьхо боьхаьма кооперацие ВІашаґІІоаьлаш, ялат ьиеделш, берашта ьєстен луш хиннаьх, ший берашта ьог ґІоґІаьхьал цун... Контрреволюцепа ший моастаґІаьл хиннаьл цун 1956 шера, хьалхе ґІулаьхо. Берашта ґІулаьхо ьоьхьа а, е гера ье доаьла дийзаьча ханна. ЦІхьаьаьІІа, изм Дьерда Рещехо йола кхы тайпа дуьшар да, ший воннаґІоьлча воІаца хІанз а ґІехьа хьалхьа милице бІухо из хьаларх тарра.

Юрий БАРАНОВ,
АПН. соб корр.
Будапешт.

13 февраре 40 шу дуз Будапешт мукъаьякхха

ИШТТА ХАЛА ЯЬККХАЧА КОРТАМУКЪАЛЕН НАЬКЪАШ

194 дийнахьа — 1944 шера сентябре денз 1945 шера апреле кхаччалца — ліира тІом ЛаьттаР Венгре территоре тІа фашизмех моьхк мукъбаьккхар духьа. Ялх бетта гаргга цІено бос ЦІнІбаь хилар сийна Дунай. 1945 шера 13 феврале венгерски столица цІенъаь мукъа а йоьккхаш котаолнийа чаьхьаьнна Советски Венгре 2-чен 3-чен Украинскеи фронтий аллха цьха Будапешткеи операци кхаь беттаи ах беттаи ВІаьхьелар.

Гитлеровцаьх ньаьхьа ІІоІІенъаь эттара хьалхара венгерски юрт Румынеьарча кьулда - малгобаелн доаьоьна моьхк нала Баттоні яха юрт яр. Цу хаьара сойлеш ешиг ца аллІта юрта йнстте массаза а даттаґІийдаьл ларда тІа ДІаоттаьйІ Т-34 яха советски танк. Уьккхаза хьалъьй меморияльни комплекс. венгерсоьевски доттаґІаьна Рещех ергІай.

Эттара хьалхарчарца венгерски доаьув а холадаьь чуьхь ваьлар совєтски таьнкег Филипп Денисович Кнва, хІана отставкера подполковник. Советски Союза Турпал. Цун тІема машина дерІа хиннад Венгре эттара хьалхара юртамукъаьлен моьнумент а хинна ДІаоттилга.

Юрта юкъе хьалъьта паьмятник. Из венгерски паьмятник ТІа боаьбаьчу эттара хьалхарча советски тІемахошта ергІа обелиск. Боаразш ІІа дахкача мраморни барХІ уьлга тІа «воаьаьш воина салте» яха дешаш латт, хІаьта цьхьа уьлга тІа дошоча аьлашца ьхьаьь латт турпала цІу — Бойко Дмитрий Трофимович.

Венгерски лаьтто цар деьхьай даим ужнае ІІочаьнна чаьхьаьнна Советски Венгре 2-чен 3-чен Украинскеи фронтий аллха цьха Будапешткеи операци кхаь беттаи ах беттаи ВІаьхьелар.

Гитлеровцаьх ньаьхьа ІІоІІенъаь эттара хьалхара венгерски юрт Румынеьарча кьулда - малгобаелн доаьоьна моьхк нала Баттоні яха юрт яр. Цу хаьара сойлеш ешиг ца аллІта юрта йнстте массаза а даттаґІийдаьл ларда тІа ДІаоттаьйІ Т-34 яха советски танк. Уьккхаза хьалъьй меморияльни комплекс. венгерсоьевски доттаґІаьна Рещех ергІай.

Эттара хьалхарчарца венгерски доаьув а холадаьь чуьхь ваьлар совєтски таьнкег Филипп Денисович Кнва, хІана отставкера подполковник. Советски Союза Турпал. Цун тІема машина дерІа хиннад Венгре эттара хьалхара юртамукъаьлен моьнумент а хинна ДІаоттилга.

Юрта юкъе хьалъьта паьмятник. Из венгерски паьмятник ТІа боаьбаьчу эттара хьалхарча моьхк мукъаьякхха духьа. Ялх бетта гаргга цІено бос ЦІнІбаь хилар сийна Дунай. 1945 шера 13 феврале венгерски столица цІенъаь мукъа а йоьккхаш котаолнийа

ХЬАЛХАЛАТТАРИЙ ОПЫТ—МАССАНЕНА

БРИГАДНИ ПОДРЯДА НИЗ

Соахка март бетта деиз Наурски района «Советская Россия» яхача совхозе болх беш я опытни ахархо, Сийлахь-боккхача Дайимехка тІемен къахьегамен ветеран, тІемен къахьегамен совгІатий кавалер, коммунист Александр Аникандрович Ґусаков керте латта подрядни бригада. 17 сар ва цу коллективе.

Бригадана тІачІоаґІийр (дуккхача шерашка лелае) 88 гектар комсий беш, царех Ркацители яхача сортах ярий 58 гектар, вІашагІъэдаьча сортех йола 15 гектар, Агадан яхача столови сортах йола 15 гектар.

Уж ерригаш а 1979 шера діаеґІа, лаьттах ехкаш я. ДІайоґІара схема — 1,5×3 метр. ХІанз, нийлха мел йолча метте кхы тІа а діаеґІачул тІехьаґІа, хІара гектара тІа 2122 га я. Нийлха моттигаш 3 процент йисай, цига а діайоґІаш латт. Нийшка ґІолла доаґІа хий да беша дехкар.

1984 шера планаґІа хІара гектара тІара 68 центнер гулъе езаш хинна комсаш 105,6 центнер гулйир А. Ґусакова бригадо. ЧІоаґІъенна діаэттача подрядни коллективо 11-ґІа пятилетка чахйоалача шера дош деннад хьувкъам кхы а лакхаґІа кхебе.

Цу коллектива опытах лаьца да бригадира а бригада членаша а укх оаґІо тІа дувцар.

Бригада совета заседани.

А. ГУСАКОВ:

— Кердача тайпара болх беш дьаькхача шеро массане а дог тешадар коллективанн подрядни хозрасчети юкъейоалаір ґІойлеиаґІа хиларах. Керттердар — бригада берригача членашта хайра шоаш биана бола, хьурмат деш бола дай болге. Массана а цхьаннена хьалхара, цаі массанена а хьалхара яхача принципаґІа болх беш бар берригаш а. ХІаьта цо ниш хьийтар къахьегама, производственни, политическеи дисциплина чІоаґІъе. ТІаннха цо а ший арґІашна ІалаШдар къахьегама овсарле наьха санна лаккхлуґІа. ХІаьта а аІа дезаш ва со— массанена а маганзар керда ДІадехарашн кхочашде, шоай болх кердабакха, хетарґахьа, берриґІа низ тІаьхьайта болх бе ланаар. Ужжамо барашца Іадика ювца йийзар. Масала, К. Килиевца,

Цхьаьаькъда, дукхха а дукхаґІа бараша, барт вІашгІехьа а баьна, бІубелна, ґІабийраза, ґІуланнхах кхеташ бир болх. Укхаьа а масал доаладергда аз. Соахна шу чаккдоалаш бригадера Советски Эскаре вахар Лушников Степан. Дагдоаннаш венавар из тха бригадана юкъе. Юхььанца дисциплина дика йолаш ва ала йиш ярех вацар из. Цхьаьаькъда, вож берриґІаш а баттайна хиларах, из а дикаґІча саґІорахьа хувцаелар: цхьаькха прогул яззар, ціаннха а бедар. ТІехьависаевар, массане а санна болх бе ваьлар.

ТІаннха юха, ерриґІа коллектив гуо а енна, оаха из пакъавоаккхача хана, цо хьаькхийдар: «Шин шера ґІулаьх дах ваьлча шуца, сай кхочаґІаґІа яр а хинна діаэттача бригаде болх бе кхавоаґІаґІва со».

Лушникова хІанз ваьхаташ ахухьийр тхоґІа. ХІаьта оаха, тІехьхьара расчет еча хака но баьча балхах цунна діаІхоачадаь ахча сборникина тІа Іодиллад. Цаккхьаьчча хьаьда 3 эзар соміІа сом да цун. Кхы ха йоае ца еаш, шорти долаш ваха ха, йиш хургьы.

Баьхьар аьлча, юхььанца дерриґІа а дика вІашгІехьдалацар тха, кьовсамаш а хулар, лоархІа а дацар. ХІаьта а, ДІахо ме долх лергІа дувла, тоадала дьаьлар ґІуланнхах. Шоай ханнахьа чакхйоахар оаха ерриґІа агротехнически мероприятеш. Цхьаьн сезоне цкъа лаьттах ґІоадал чуйолийтаьн шозза вегетационни хий диллар, хІара гектара тІа 500 килограмм нитроаммофос тессар (дагадоххарах арґІа аз. 1985 шерарча хьувкъама лаьрхІа хІара гектара тІа 700 килограмм фосфорни удобренеш тайсай оаха).

Гаьний гонахьенашта целашца цкъа мара обработка йиазр. ХІаьта кулгашца лелаеча ПРВН-72000 яхача агрегатаца механически сасар шозза дир.

Тха комсий бешамашка дукха я ґІумайн австралийски дастовнни яха йоархІаш. Цудухьа оаха белашца оаххаш шоай овлаш а тІехьа хьалйоах уж. Бешта из-м царца цкъа ра беш бола ґІом мара баг. ДІахо кхы а дукха хьахьега дезарда из вогІа дола оасар кулгашца а ергаташца а ДІадахара. Цу ґІуланнх ПРВН-72000 яха цхьаьнча агрегат ца хинча ярташ тхоа. 1985 шера химическеи оасар а дерриґІа оаха. Комсаштта хулача дазарашцен вуламдерзашцен кьовсам лоаттабара бордосски коачашцен кхыча химинаташцен 9-эзаа обработка ньй.

Тхоай подрядни, хозрасчетени бригада вахарн ґІулаххашн боькъонца эийнад, техкад оаха, тІаннха тхона хет, ерриґІа агротехнически мероприятеш толаме чанхьхара 22 сахах латташ хида еза бригада, аьина. Бригадана ґІачІоаґІъьь хида еза пхи трактор (шиґ МТЗ-52, шиґ ДТ-75, цаі Т-25), лаьрхІа комсаштта лелаеча технина йиаза эийор. хий дахха 100 турба. Цу тайпарча бригадо дикача комсий лакха хьувкъам кхебергбо шерра-шера, діабода мах дуккха кІезнгаґІа а болаш. ХІаьта цу тІа яхача ґІерташ, мехкна Кханен программа яхочашьеча мамогта доккхаґІа дакъа лаца ґІерташ ма дий оаха мел дер.

С. МУЦАЛХАНОВА:

— Массане а цхьаьн нарядах болх беш дьаькхача шеро дикка хийца, сона хетаргахьа, къахьегамцара тхох хІаранне ґІулаьх. Цу совгІа — хІаравар ший коллективна патриот а хинна діаэттаь. Соахна маьлха сом кхебе-ча хана цхьаннега а шозлаґІа ювца езаннар задани— молдаґІа болх ґІадбахе, дика, овсаре бора массане а.

ХІаьта, нагахьа санна шарех цаі ший дехкар новкъосташ эьалхаґІа яхочашдаь ваьлча, сихха цунна ґІо де оттар.

Доаацца аьлча, новкъост болх беш воаллаш хилча, хайна вагІаш цхьаькхха а хилацар, хІана аьлча, дика хоярг цунна, ший алаш цунах шийх, бухсоцщаш хьаьхучох, вешта аьлча, чубенача хьувкъамах тийца долга, ХІаьта хьувкъам чуэца тхона новкъостал де студенташ баьхкача хана, комсаш цІеньйн чуэийтара тІахьоажм доаттабеш тхо тхоаннадар. Бригада берриґІа членаш хьенар гаьнах гайдолг даллийсайий, гайдолг хьалоаккхача хана комсий бурилгаш іолегайбой. Цу хІамаша а тоъал ґІо дир хьувкъам хьаІара.

Баьхьар аьлча, гетгара дика хургдар, пагаьха санна тхоай низана хьувкъам чуэца тха вІашгІехьдаьлча. ТІаннха, хетаргахьа, комсаш йовра хьаьжехьа вІалла кьамаьл а хургдацар. Бригада алапеш кхы а лакхаґІа хургдар.

Хьувкъам чуэца соахна бригадана новкъостал дарах хьатІабоалабаьча новкъосташтта 32 эзар сом деннад.

Л. ЖУКОВА:

—ТІиргаш ххарашн санна йодча чоалхазиеча хІамаех арґда аз. Цкъарча юхьіга дош доацар ма хетий цунах. ТІиргаш хьа а ньхе: тхьовронташ цІпалерх хьалъехьа отт хьо. Мишта ехн уж? Орга юкъера цкъа ґІиргаш хьалъозайнча 3—4 цкъана хьалйоал. ТІаннха ерриґІан а ДІа ма йохийтай уж. Цхьайолча хана цаі хьалъозайнча цхьаьрашн іолег — іо а йийрзь уж лаьтара лаьлийеш йоаллаг: мичай хьо! Кхьыраш хьалйоах.

ТІаннха хІхьара цунах фу хулар (хІанза-м ма хой тхона из) — цхьан сезонаґІа 11000 сома маьха тІиргаш діайолхар тха тхьовронташ хьалтехьаш.

ХІаьта тха бригаде коллективни подряд юкъе а йоаллаь, кхьметтел кепиг а лархІа тхо доладенначул тІехьаґІа, хІара тІиргиллг ґІорайора оаха. Юхьера я оаха діалхийта тІиргаш 9240 сома маьха мара хиланзар. Вешта аьлча, 1983 шераца нийсдичча 1760 сом кхоДир оаха.

Нагахьа санна тха комсаш лелаеча ерриґІа 11 бригадо иштта болх боре, духхьал тІиргех кхоДергдар оаха 12—15 эзар сом.

Н. КРАЮШКИНА:

— Са беза бар саго хьега хьа кхоДара бригадна подряда мел аьттув баьькнхаб хайта (шоана ма гарра, из а бригада хІара члено терхалдеш хІама да). Иштта, цхьан гектара тІарча комсаштта ґІунал дара тхона планаґІа 124 сага ди оттадаьлар. ХІаьта оаха діадахийтанзар 80 сага-ди мара. Цу тайппара, тха таро хилар комсаштта ґІунал деча юкъаґІа діахора агромероприятеш сихаґІен дикаґІен чанхьхьа а хьувкъам лакхбе а. Цуя совгІа, комсаш кхеарга мах а дуккха кІезнгаґІа баьхар тха.

Бригадо соахна 3063 сага ди кхоДир. Из баьхан долаш 10 сар мукъаьвалар.

П. ПИСКОВАЦКИЙ:

— Виикоаи аьшнасаьрги духььал цхьан шера пайда да эийаш битача, уж дуккхача шерашка тоьъергдар аьлна хетаьу. Цхьаьаькъда, ваьхча метте иштта хилаш из. Комсаштта ґІунал деча хана юкъюкъе механизм госсалий толха ца еп Іаш виикоаи е аьшнасаьрг хоздабу. ХьалхаґІа из дьаьча трантористаґІа хІама мишта оаьлар, ахча такха дезапар цун.

ХІанз механизатораш а подрядни бригада членаш ба. массадолґІа хІаман кхом ба ґІерт хІаравар, бухсоцщаш хьахур дуккхача дакъье цунга хьежжа долга а ховш. Цудухьа лорапуш болх бу механизаторашца, цпалера ца толхае хьож. Из баьхан долаш а кІезнга ахча кходанзар — алхха тха цхьан бригадо цпалера лорарах 700 сом кхоДир 1984 шера.

Нагахьа санна ерригача бригадаша иштта болх боре, 10 эзар сомал кІезнгаґІа доаццан ахча кхоДергдар совхозо шера.

Б. ЮЙАЕВА:

— Дуцца а сенна дувцаргда из — чІоаґІа хоэя хеч саґа пенгаэста тІа, «къахьегама листока» ґІа шийх дикадар дуццан хилча, ше бу болх газетийн радиой корреспонденташа терхалбеиш къоабаьлбеш хилча. Тіаннха ґІЕд мишта воЛаш, хьай бригадах доккхал мишта дала, нагахьа санна цун сийна совхозо центральни уьсадбе нъахьегама сийлен байраьх ураґІа еґІача?!

Иштта моттиг соахка массехазза нийсьелар тха коллектива. Бригада хІара член кхы а дикаґІа болх бе ґІертар. ХІана аьлча, нахх терко еши хьаллоацаьн хилча бІуболийт, низ чубоссабу лаьхх хьувкъам кхебар дуьхьа лоаттабеча атта боацача кьовсаме. Моральни поощренеша кІезнга аьттуо баьькхабаь аьна на хет сона, хаотамо даь хьовзамаши нийсьенна халонаши эийеш планаґІа лаьрхІачул дикка дуккаґІа комсаш кхеен тха вІашгІехьа далара.

Бригада берригача членашта Сийлен грамоташ еннай, хІаьта бригадана цкъа санна дуккхаза а совхоза карарг кара тела цІе вымпел тийнай, цун сийна къахьегама сийлен байраьх ийлай, цун дика ґІулаьхаш кастката дийцад кепийозон тІа.

О. ИККИЕВА:

— Шеко яц. болх дика бригаґІа бе бог оттийт моральни поощренеша. ТІаннха къахьегама овсарле а ланкху. Масала, мах боацаш еннача туристически путевкаеґІа вай мехка хозяйства моттигашка яха шозза хиннай со. СалоІача цІеношка баха салаґІа а санаторешна шоай могашал тоае а йиш йолаш ба тха болхлой. Тха берашца а пионерски лагерашка салоІаш хул каникулаш йолча хана, хІаьта кагеґІараш детсадашна да.

Цу хІамаша а дикка ййду дог.

Хіара шера 96 эзар сомах салоІача цІеношка, санаторешна, туризме, пионерски лагерашка, кхыча учреждениешка ахх тайп.тайпара путевкаш нйю совхозо. Хіаьта царга бода мах дуккаґІа дьаькъ болхлошта хьалхара совхозон профсоюзон ґІу.

С. МУЦАЛХАНОВА:

— ХьалхаґІа мишта дар? Сатоссаш корах ДІаарахьежача — сигале кхаьле яле, доґІан ґІадаэаш лего, балха яра да воаллаш Іара. Долхе а 10—11 сахьат дьаьча долхар. Цхьаьна а саго хІама алапар. ХІанз иштта дац, хьалхаґІа мо мара саго хІама ца оале а. Іуйрийна 7 сахьат дьаьпача хана ерриґІа бригада гуллий хул да йоачан йолаш дарданар аьина. ДоґІа делхан хилча фуд? Цу дийнахьа а де хІама хул бригаде цхьабрашца ґІІиргаш йоах, воахар механизмаш тоэю, делаш ярду, кхоаларгІар эийа материалаш тІаяхь.

Хіаьта поьхьаенначул, цкъа баьхьан іовсара яхачул тІехьаґІа — тІаннха шортта хул де хІама. ВІашн новкъостал ду.

Делкъийна хІама даа дерриґІаш а цхьана долх. Са а леле, цхьатарра юха арадоал балхха. Нагахьа санна та дезаш ґІулаях хилча, балха ха чакхьаьлча а гов.

Юххера цІадолхаш а дерриґІаш цхьана хул, цкъа дезал санна. Ха кьовсаш цхьаннкха а ваш.

1984 шера цкъаккха а моттиг нийсъеннаш бригада член балха ва гайна, прогул яь.

Н. ГУЗЕНКО:

— Тракториста а иштта йиза бокъонаш йолаш бола членаш ба. Дуккхаза а моттиг ґІаш нийсьеннай, масала, комсаштта механизированни ґІунал дарца дувзаленна дола дерриґІа балхаш чакхдаьха дьаьча, салаґІа я. ІалаШ ма дарра, ґІаьле оаа а безам боаґІаш.

Ай мачара — тоам хеташ. Соцаю трактор, цох кулг теха воаллаше — юха а сихлий комсий бешамашта коъвавда везаш нийслу. Хіаьта цига де хІамаш массаза а шортта ма хулий: е бІоаґІа нийсбу, е ашкасаьрг оз. Хіаьта, нагахьа санна эийаш моттиг хилча, цел е сенатор ба йолл.

Хіана ду но иштта? Ду — ший ханнахьа ґІаьна ґІунал дича, новкъостал хул цунна.

Хьувкъам дуккаґІа лурба цо. Хіаьта Іа болх дуккаґІа бой, яхча а дуккаґІа доакхаргда, комсаш а дикаґІа хьувкъаргьа. Иштта да бакъдар.

Цхьаь цаі тракторист гайна балха хьаьвенаваш, е вокзарел хьалхаґІа балхара ДІа а вахаваш. Цхьаьаькъда, бригада цхьаьйолча членашца да цхьана механизаторашн 7 сахьат а даладелхьа балха хьаухаш-м хиннай моттигаш. Къаьстта а, ди шеллаґІа комсашта молхаш тоха езача хана.

И. ШУВАЕВ:

— Массе а хІамаш кхом бе йиш я. Къаьстта а доагора - машиндьаттай.

Бригадин подряд юкъейоалаллелхьа мишта дар? Цхьаза трактора чуводар делкъийта хІама даа. Хіаьта моллаґІча кьамаьла конторе вахаа везаш ґІулаях эттача, — тІаннха а трактора водар. Хіаьта доагор-м ДІаухаш ма латтий.

Цу тайппара, пайда хьа ца луш ґІаддайча а шин-кхаь сахьата болх бора моторо хІара денна. ТІаннха, доагча ґІуланнха шера мел доагор - машиндьатташ доадора цхьан трактора? Бригаде уж кхоъ хилча?

Цу тайппара, соахка алхха тха цхьан бригаде кхоДадаь 328 килограмм доагор - машиндьатташ, хіаьта нахаа долча доагора 4—5 дийнахьа болх бе йиш я.

Нов. Гусакова бригадо соахна доагорах-машиндьаттаех 1000 сом кхоДадаь.

Е. ГЕТМАНОВА:

— Дика вІашгІехьбаьккхачу тха бригада ерригача коллективна сеоарча къахьегамо бухсоцщаш хьахучарча ґІойле ца е йиш йолаш дацар. Шоашта дика ґІунал дьаьча новкъостаьа во боацаш хьувкъам белар тхона — 88 гектар йолча беша хІара гектара тІара оаха чуйийцар 105,6 центнер маьлха сом.

ВІашн нийсьар дуьхьа ергда аз: 1983 шера ну комсаш хІара гектара тІара юкъера лаьрхІача 64,9 центнер гайдолгий елар тхона.

1984 шера 9300 центнер комсаш ехкар бригадо паччахьалихенга. Из 3590 центнер дуккаґІа хул 1983 шера ехначул. Ахчанца лаьрхІача соахна бригадо 455000 сома маьха комсаш ехкар паччахьалихенга. 1983 шераччул 163000 сома дуккаґІа.

Г. ГОЛОВИНСКАЯ:

— 10 шу совгІа ха я аз комсаш лелаеча болх бу. Соахкнаца цІаннха а терхалбабаь аз комсий хьувкъам а, е продукци яккхарга діабода мах а. ТІаннха соахка аз а е бедар кьоалам. ЛаьрхІа йолаелар со. Мел лаьрхІар аз? Тха бригаде комсий центнерга діадахар 20 сом хилар, планаґІа лаьрхІача 25 сомаі 18 кепиган меттел. 1983 шераца нийслича комсаш кхеарга діадахар 3 сом кІезнгаґІа хилар.

Бригада бІарча хьайнцача комсаш кхеарга діадодар хходарахи хьувкъама алан тІехьхочашъарахи баь цІена пайда 270 эзар сома хилар.

У. ИСАЕВА:

— Бригада хІара члено хьийга кьа долчча тайпара діалоархІар бригада совето комсаш лелеарашта а трактористашта а, тІехьаґІа йоаґІача тайпара ахчанца вознаграждениен яр духьа кьахьегаме дакъа лацара коэффициент (КТУ) оттаеґІийлаш. Цхьаьаькъда, ала дезаш я со — массане а цхьатарра хьинар тІадахийта кьахьегар, хьалхашна латта декхараш тар ма ду дикаґІа кхочашде ґІертар. Цудухьа оаха лаьрхІар- хІара бетта - бетта аванса хьисане хІара комсаш лелаечоа 130 сомн механизатора — 150 сомн тела.

Хіаьта хьувкъам чуийцан паччахьалихенна діабеннен баьнначул тІехьаґІа, хІаране баьь болх биста а биста, бригада совето лаьрхІар ньккха продукци -баьхан долаш хІара комсаш лелаечоа кхы тІа а 2550 сом алапин планаа совгІа хьувкъам кхебарх 1313 сом премия яла. Иштта хІара тракториста а — кхы тІа 4100 сом алапин 1960 сом премии.

Цу тайппара, 1984 шера 8 бетта болх барах хІара комсаш кхеечунга 4903 сомн трактористага 7260 сомн кхььар. ЛаьрхІа хала дац — тха комсаш лелаечун бетта юкъера алапин 409, механизатора — 605 сом хилар.

Баьхьар ада деза-кх — хІанзада комсаш лелаеча болх беш дьаькхача массехх шера иззал алапи аз нйцаьдаш цІаннха а.

Иштта йоах са берригача новкъосташа а.

1984 шера баьча балхах бригадо дерриґІа а нйцар 87000 сом да.

Н. БОРОДИНОВА — отделене управляющи:

— Тха отделене юо бригада я. Цхьаьаькъда, коллективни подряд йолаш цаі мара яц — Александар Аникандрович Ґусакова яр. ТІаннха цун ґІуланнхашка чІоаґІа уйла тІаяхийтан хьашт долацан хьежар дуккхача кьамий виналех латта тха йоккха коллектив — юхььанца подрядни бригада балхх тІа мел дола хІама керда а, ца кхетадеш а, тамаш йолаш а ма дарий.

Болх во баьбан тха берригача комсаш лелаераша. Хьувкъам а хиннабаь во. Хіаьта а цу шин бригадерчул, тоъал дикаґІа дар А. Ґусакова бригадера ґІуланнхаш. Цунах массане а дог тийшар. Цудухьа корабир из хьаллоацаьрш а.

ХІанз тхоай подрядни бригада опыт бокъонца ІомаІо оаха, дІайоаржаю из, массанега а дІанхозчийт. Цудухьа, хет сона, ер шу эргалон шу хургда аьина. Ерригача бригаДаша шоашта юкъеххуьь коллективни подряди хозрасчетн.

ВІашгІйоллаш я Валентина Митрофанова Богатырева керте а йолаш хургйола комсомольски подрядни бригада. Лелае цунга діалу 57 гектара тІара комсаш.

А. Гусаков керте латта подрядни бригада.

З. БАТЧАЕВА сурташ.

РЕДАКЦЕГАРА: Наурски районерча комсаш лелаераша тешавеш дувц бригадни подрядаґІа болх бар паччахьалихенна а царна шоашта а геттара пайдане ґІулаях хиларах.

Редакцена хетачох, Надтеречни, Гудермесски, къаьстта Малгобекски районашка комсаш лелаеча боахамашка цу тайпара бригадаш вІашагІъехкача, лоалахой опыт шерра юкъейихьача бокхха пайда баргбар.

ДУНЕ ЦХЬАН КІНРАГІА

ПЕРЕГОВОРАШ ХУЛА ХА ХЬАТІАКХОАЧАШ

Хіана, адриан космическийн гераех долча деная комплексагІа йола ГІаЛ-американскийн переговорашо йолаяла цхьа бутт бисача хана (уж йолалургьа 12 марта), хьажа могаргьа хІара оагІувш ларо мишта кийчу, маДарГІа деххараш а де деххараш а шоаШта хьалдашка пар уттаду.

Хуржйолча переговорийн боьхоца йола дард елла дола СССР-ен США-н арахьарча политическийн ведомствийн хулгалхой Женеверан ВІашаГІкхетераш хиначуЛ ТІехьаГІа ДаЛхача юкъа Советийн Союза поийн цьХа санна дуккхаза а ДаЙоьвийтай, кхьаьта а Йовзийташ. Вай партен правительствоан Іалаьмате боккха доахІам бу дар, переговорийн предмете а де дерхІарий а хьажЬе хьа баь барт хІанзарча хьалдашка йдернийн costeчийн гераий проблема кьоастараца ше мара кхы йолаш схема чуЛаецаш а доахрХІаш. Цу бартера хьежжа, оагІонийн низашГІаДерадерГІа космосе гергаш ІоаделаГІа ДаДаХхарАн гІерт ХІаЛ ВашинГтоно ду кхайкаралаДийн гергий кхыча системай дьЬхье администрацие леДДу бюджетийн ГІуЛяхашн. Иштта, дуккха миллиардаш доллараш ДІадахййта дерХІ МХ яха континентаЛЬта юкъе ленА-ен-ни ягача американскийн телекомпане корреспондента хаттаРаша хЮ луш К. У. Черненко, — кхоачандарах тийша я адамлен цьвийлаЛ кхоаЬе шеЬ. Цу лешашца хьахьеккача тайнара хІанзарча хана ТІаЛатта бехкоЬкхаш советийн оагІоЬо кхетабеш хилгаРа хьежжа я хуржйолча гергеворашкарга пай позиЦи. ШеЬа а де дерХІарг чакхдоаЬкхаш а, космическийн ядергийн гергий деная еррита комплекс ВІаЬш юьхьенна йолаш йоаГІГІача тайнара ЦЬа нарга кІоьчаДегараш вай. Иштта ба вай хьалда бола принципиальн ниКЬ.

Оненная дехьаГІа ГІуЛяхаш цу тайнара хоадам боллаш лелаДаш. ЦЬаЬ оагІоЬарахьара, ГІига ГІеттара ЛаЬкхча боараме нийса доарХІ Женеве барт бар, хІаЬта конструктивийн пЬаЬчаГІа переговорашо е декхар тІа а ош. ХІЬаЬта ВОХ оагІоЬарахьара, — сІхха милитаристский нийчо ешь «седЬьашпирча ТІемаШта» нийчо ешь дагГ, вешта ЬЬата космоса милитаризаци е нийчу, из переговорашо ярца ЦЬоачаЬше дерХІарнаца йІаЛла тарлуш даш. Из иштта долта хьажЬокхаш доЛа эттара ТІехьара хІама хІанзар гергаш дукхаГІа ІоаделаГІа эттара кертТера а доарХІаш оттаЬ 1986 финансовийн гергера йолча США федеральн бюджета проект.

ВІаЛла хилийта йийн йолаш даш Женеве дийца ЦоаГІЬаЬчоа ТІехьа цунца тарлуш доаца кхы тайна ГІуЛяхаш деладар. Барт а баь дийнар дИЗза чакхдаЬкхедеза. ТІамха мара могаргьа адамле ядергийн катастрофеГа ца йохийташ сонце.

МИЛИТАРИСТСКИЙН НЬАКЬАГІА

Президента Рейгана конгрессе ювцийта оттаЬ США федеральн бюджета проект кхьаьГІа милитаристский хьЬсап доЛаш я. Американкийн администрацие мапара а гергаш ІІаДахара а тІехьа я ше, гергаш дуккха дуьца хабараш баьЬ хилгаРа цІенхаШта шеко йийташ я из.

ДІаУйЛа елаш оаш. ХьаТІаДоагІаЛа, 1 октябре доЛаЛуш доаЛа, финансовийн шера Пентагона хьожаде лаьрХІаЛ 313,7 миллиард доллар бюджета дерригачА расходийн дьаЬхьх ІкхоаГІа даЬка гергга дар. Цу хана кертТера гергам ГІаЬотийт кердача тайпара ядергам ГІаоттабе тарлуш гергаш Ісаде доЛаде а мегаш космосана сихха милитаризаци яра. Иштта, «седЬьашкарча ТІемаШта» сихха нийчо ярга ДаЛяхийта ДергІ уях шерарчуЛ кхоаЗа гергга дукхаГІа средствашца Масла, нагахьа санна ВІашаГІкхийттача Штаташ эГІаца хьалха ядергийн гергз течаЧуЛ ТІехьаГІа из юхадеканш мотте нийлой Пентагоно оттаергІоца духьаЛе санна доарХІаш, космическийн базирование элементаш а йолаш йолаш шерчуЛ машин-багІера оборона хьЛара ДаДохийтар ухх шера 1,4 миллиард доллар долчара 3,7 миллиард доллара хоачаш дукхаГІа хуржа хьаТІаДоагІача шера.

ВІалла а нийслуш дан адамле ядергий ГІемах кІаЛхарийкха гІерт ешь ВашинГтоно ду кхайкаралаДийн гергий кхыча системай дьЬхье администрацие леДДу бюджетийн ГІуЛяхашн. Иштта, дукхха миллиардаш доллараш ДІадахййта дерХІ МХ яха континентаЛЬта юкъе ленА-ен-ни ягача американскийн телекомпане корреспондента хаттаРаша хЮ луш К. У. Черненко, — кхоачандарах тийша я адамлен цьвийлаЛ кхоаЬе шеЬ. Цу лешашца хьахьеккача тайнара хІанзарча хана ТІаЛатта бехкоЬкхаш советийн оагІоЬо кхетабеш хилгаРа хьежжа я хуржйолча гергеворашкарга пай позиЦи. ШеЬа а де дерХІарг чакхдоаЬкхаш а, космическийн ядергийн гергий деная еррита комплекс ВІаЬш юьхьенна йолаш йоаГІГІача тайнара ЦЬа нарга кІоьчаДегараш вай. Иштта ба вай хьалда бола принципиальн ниКЬ.

Оненная дехьаГІа ГІуЛяхаш цу тайнара хоадам боллаш лелаДаш. ЦЬаЬ оагІоЬарахьара, ГІига ГІеттара ЛаЬкхча боараме нийса доарХІ Женеве барт бар, хІаЬта конструктивийн пЬаЬчаГІа переговорашо е декхар тІа а ош. ХІЬаЬта ВОХ оагІоЬарахьара, — сІхха милитаристский нийчо ешь «седЬьашпирча ТІемаШта» нийчо ешь дагГ, вешта ЬЬата космоса милитаризаци е нийчу, из переговорашо ярца ЦЬоачаЬше дерХІарнаца йІаЛла тарлуш даш. Из иштта долта хьажЬокхаш доЛа эттара ТІехьара хІама хІанзар гергаш дукхаГІа ІоаделаГІа эттара кертТера а доарХІаш оттаЬ 1986 финансовийн гергера йолча США федеральн бюджета проект.

ВІалла хилийта йийн йолаш даш Женеве дийца ЦоаГІЬаЬчоа ТІехьа цунца тарлуш доаца кхы тайна ГІуЛяхаш деладар. Барт а баь дийнар дИЗза чакхдаЬкхедеза. ТІамха мара могаргьа адамле ядергийн катастрофеГа ца йохийташ сонце.

МИЛИТАРИСТСКИЙН НЬАКЬАГІА

Президента Рейгана конгрессе ювцийта оттаЬ США федеральн бюджета проект кхьаьГІа милитаристский хьЬсап доЛаш я. Американкийн администрацие мапара а гергаш ІІаДахара а тІехьа я ше, гергаш дуккха дуьца хабараш баьЬ хилгаРа цІенхаШта шеко йийташ я из.

ДІаУйЛа елаш оаш. ХьаТІаДоагІаЛа, 1 октябре доЛаЛуш доаЛа, финансовийн шера Пентагона хьожаде лаьрХІаЛ 313,7 миллиард доллар бюджета дерригачА расходийн дьаЬхьх ІкхоаГІа даЬка гергга дар. Цу хана кертТера гергам ГІаЬотийт кердача тайпара ядергам ГІаоттабе тарлуш гергаш Ісаде доЛаде а мегаш космосана сихха милитаризаци яра. Иштта, «седЬьашкарча ТІемаШта» сихха нийчо ярга ДаЛяхийта ДергІ уях шерарчуЛ кхоаЗа гергга дукхаГІа средствашца Масла, нагахьа санна ВІашаГІкхийттача Штаташ эГІаца хьалха ядергийн гергз течаЧуЛ ТІехьаГІа из юхадеканш мотте нийлой Пентагоно оттаергІоца духьаЛе санна доарХІаш, космическийн базирование элементаш а йолаш йолаш шерчуЛ машин-багІера оборона хьЛара ДаДохийтар ухх шера 1,4 миллиард доллар долчара 3,7 миллиард доллара хоачаш дукхаГІа хуржа хьаТІаДоагІача шера.

ВІалла а нийслуш дан адамле ядергий ГІемах кІаЛхарийкха гІерт ешь ВашинГтоно ду кхайкаралаДийн гергий кхыча системай дьЬхье администрацие леДДу бюджетийн ГІуЛяхашн. Иштта, дукхха миллиардаш доллараш ДІадахййта дерХІ МХ яха континентаЛЬта юкъе ленА-ен-ни ягача американскийн телекомпане корреспондента хаттаРаша хЮ луш К. У. Черненко, — кхоачандарах тийша я адамлен цьвийлаЛ кхоаЬе шеЬ. Цу лешашца хьахьеккача тайнара хІанзарча хана ТІаЛатта бехкоЬкхаш советийн оагІоЬо кхетабеш хилгаРа хьежжа я хуржйолча гергеворашкарга пай позиЦи. ШеЬа а де дерХІарг чакхдоаЬкхаш а, космическийн ядергийн гергий деная еррита комплекс ВІаЬш юьхьенна йолаш йоаГІГІача тайнара ЦЬа нарга кІоьчаДегараш вай. Иштта ба вай хьалда бола принципиальн ниКЬ.

Оненная дехьаГІа ГІуЛяхаш цу тайнара хоадам боллаш лелаДаш. ЦЬаЬ оагІоЬарахьара, ГІига ГІеттара ЛаЬкхча боараме нийса доарХІ Женеве барт бар, хІаЬта конструктивийн пЬаЬчаГІа переговорашо е декхар тІа а ош. ХІЬаЬта ВОХ оагІоЬарахьара, — сІхха милитаристский нийчо ешь «седЬьашпирча ТІемаШта» нийчо ешь дагГ, вешта ЬЬата космоса милитаризаци е нийчу, из переговорашо ярца ЦЬоачаЬше дерХІарнаца йІаЛла тарлуш даш. Из иштта долта хьажЬокхаш доЛа эттара ТІехьара хІама хІанзар гергаш дукхаГІа ІоаделаГІа эттара кертТера а доарХІаш оттаЬ 1986 финансовийн гергера йолча США федеральн бюджета проект.

ВІалла хилийта йийн йолаш даш Женеве дийца ЦоаГІЬаЬчоа ТІехьа цунца тарлуш доаца кхы тайна ГІуЛяхаш деладар. Барт а баь дийнар дИЗза чакхдаЬкхедеза. ТІамха мара могаргьа адамле ядергийн катастрофеГа ца йохийташ сонце.

ФРГ. «Машаран демонстраци ТІехьа» ХІаш Девиз а йолаш ФРГ общественностийн виналлий массовий демонстрацие хилар Гессена йоькхаГІ йолча городе Франкфурт-на-Майне «профессеШта ниКЬ бехкаш» йолча антиконституционийн практикана дуХьале.

Манифестаци ТІехьаЬькхаар «радикальн элементий хьаЬхьехьара соцАм» оаЛаш бар малХбузенгерманский ваЬтий премьер-министраша ТІаийца 13 шу дуза ди хьаТІаккхачаЛца аьнна. Из дискриминационийн акт чоаГІа Іаьлкъай ваЬраш болча, шоай специальностах болх бе боьхо да луш битача малХбузенгерманский гражданашта.

СУРТА ТІА: демонстраце дакъаЛоаделаш.

В. ГЛУХОВОЙ телесурт. ТАСС.

Сийлахь-йоккхача Коталон 40 шу дузаш

КЕРДАЧОА ТІАККХУВШ

Итт шу дьаьнад Назрановский тІеман а къаьхьегама а е-йийтІеЬоькхаш эша материал гулъеш, цун экспозиции кийчьеш дуХха къаьхьийгар, ТІанз вайна юьхь вовцача, ТІема ветерана Мальсагов Тухана. Уях деноШка музее ухарш цун тІема, къаьхьегама ГІулакех довзаш хилийтаЬ. Сийлахь-боккхача Даймекха тІем тІа дехьа лоацеш хиннча С. Л. Плиева, У. С. Балкова, М. У. Костоева тІема ленара ГІулакхаш.

Музее йола экспонаташ а материалаш а тІа-тІа шерпу, эргайоахаш кийчьо. Къаьстта чІоагІа оаргаГІьаннаб уГІулякхе указаза советский лалъх сийлаЛьа доккхача цІейна — Коталон 40 шу дизара накъадодача хана. ВІашТІехьоахаш я керда экспозицией «Назрановскийн районе къаьхьвамхоша Сийлахь - боккхача Даймекха тІем тІа Котало йоккхаш юьхьенна дена», «ГІаЛгІайчен къаьхьегамхоша Кавказе Советский Іаьдал отгадеш чурА контрреволюцие къоьсин лоттабеш карогІалъьнарашца, «Назрановскийн район дегІаенна, са социализма ХьалошА» яхарш а къмкрашц а. Музейна эша фотографеш, документаш, соогІаташ, наха лелаяь, хІамаш гулъеш я. ХІаьта уж алхха граждански, Даймекха тІемашка дена, къоначчел гойтарех хинна а Іаш, районе тахане, цун сийдочча кьонгийн мехкарчаш баьвеш. Йоккха къаьхьегама ГІулакхех хьагойтара а хестадара а йоькго е болабеннаб.

Цкъа чувена кІиннар атта шоолагІа воагІаргвеш музее, нагахьа санна цІга цунна дайнар, дайзар даим цІ долаш дусаш хуле. Из дика кхетадеш я музея кердо заведующе Зангиева Мадина, цунца болх беш бола сотрудникашца.

Дуккха хе йоацеш цар кийчьъьргІ хІанз ПхьилечьоГий - Юрта вахача бІаьрбаьннача Нельгиев Саварбий вахарах дувца материалаш. XX бІаьшцера йолалуш кьона вола из Петербурге болх бе-ши вахаш хиннав. Февральски а Октябрьски а революцеш йолча хана, герз бе а делла, кердо Іаьдал бахьан къоьсам лоаттабаьча болллой отрядашца юкъе хиннав. Цигара цІавеначуЛ тІеХьаГІа Денникина эскарца Кавказе лаьттача тІемашка дВиЬа поьлеш шоозза чоьнкеш тІа ва. Юргташ-ка коллективизаци чакхйоккхаш хиннача шерашка а цу балца ший муЛ юкъеЬхуьЬш хиннав С. Нальгиев. 1941—1945 шерашца тІем тІа вахара ха тІехьььнна вале а мехка Іазап тІаэтІача юстара хила тиганзер кьоаночо. Музее гойташ я бронепоезд хьарча ше Іоьдаь ачча цу цу хана дІачуденнИга къагойташ йола справка, цо ше лелеяь кхыйола хІамаш, кхыметтеН Петербурге вахача хана цун хиннарш.

Чуха нах лаьЛІуш беце а нахаЬара бузамаш ІоаГІдара йоьхьа Балта хІоьгІа формеех а пайда нйбу йоккхе йоацача музея коллективо. Районе предприяткашца, боахамашца, училищашца, учреждениеашца, школашца йІа а учхш болх бу цар. Цу гІулакех лаьрхІа кийчьЬ цІейне беХа ма бара-гІара накъаБахара. Цар шинне а ІІІдахаче шера машара фонде дечуденнад 1080 сом вача.

С. ОСМАНОВ.

Студентийн конкурс

Сийлахь - боккхача Даймекха тІем тІа советский халхьо Котало йыккха 40 шу дизарен кагирхойн студентийн XII-ча Дерригача дунен фестивалан накъа а болхаш, политический илле конкурс кхайкаьЛ Л. Толстой цІеригІа Нохч-ГІалгІай паччахьалкхен университете студенташа. «Бе-беча халкъий бераш вай мешара уйлаца дах» ягача деизаргІа чакхъаргІа из.

Аллха иллеш дІаелар хинне Іац конкурса юкъедоагІар, цуо совгІа студенташа сцена кудорашца оформлен е еза.

«Студенташа машарах доле сурташ дехкх ягача политический плаката конкурсе а дІаЬа лоацаргІа цар. Уж дІайолалургьа уях деношка.

ЦІейна накъаболх

Коталон цІей сийна къаьхьгама вахте эттаЬ Малгобекский районера дуккха коллективашца. ТІЬаЬ нтІагІйча хьинарочи къаьгама кІиргА гергаГІергаЬ буурь деттара балхий Г. Поцхадзе кертте латтача № 21 йола буровой болхлой.

Цу тайпара дешаш ала йийш я УТГ коллективах, Возкресенски газ чакхйоахача завода къаьхьегамхоех.

«Кавказ», «Луча ягача вИнсовхозашца а шоай дакъа юкъьхьу цІейне беХа ма бара-гІара накъаБахара. Цар шинне а ІІІдахаче шера машара фонде дечуденнад 1080 сом вача.

С. ОСМАНОВ.

ПОЧТАЛЬОНАГА САТУВС

ХІара дийнахьа тха уйцаГІа хьайоаГІаш хул бедАрг ка — тха почтальон Дударов Хьусен ва из керда мелдола ХІамаш даХьаш воагІар. Тхона массанена дукха а ведаш дина — боаХЛо ва из. Письмош, газеташ, посылкаш наІІарга хьадахь цо, адресата ДІабедоал. Дина болхо хилгаРал совгІа, дика вОлий саг а ва Хьусен. Из тхона почта ягахьа валехьа дукха бала хьийгар саха: талмаста бар тха хьалха хинна почтальонан. Цудухьа къаьстта хам бу оахь тхоаЬ хІанзарча почтальона. Из даим безаме ведаЬенаш хул. Шийна хьатІаЬенар дог І0оДаьккхе ДІаВохийт цо.

— Сагот ма де Іа: хьога ядаь письмо наькьаГІа доаГІаш латт, кхоана—ломма хІар санна хьаЬхоачарда...., — бегаш бу цІьаЬнга.

— Эттара хоаГІар сога хаьттача «Пионерская правда» яха газет да, — суртташка хьаже дІа ма кхоссалаць ер—дешалахь. Аз аЬса-м цхьа мугІ бигащ укхоо ца дешащ со пионер хинна дукха ха яле а,—аал духьалгІачча йийнГага.

Юрта юкъе йолла шортТига йоацаш латт бедарка, хІара ювна юхе соца а соцащ.

ХьаДоллелаш! ХьаДоллелаш! Аз Керда шу деНад шоанА —

Ши-ший корреспондентийца ДІоух нах. ХІара газета тІа, ХІара журнала тІа— Керда шу! ХІара открытка — Керда шерача мовршаЛ!

Керда тІехьа хьажи ГІадвахь саг — ма ІІоагІа эпІан ва дика почтальон. ДаЬкхала хилба цун боДхІ

І. КОЗОЕВ,
ТІоЙ-ЮртаРча біарх-перарча школа хьекарХо.

«МОЛОДЕЖНЫЙ» КАФЕТЕРИ

Грознерча кагирхошта хоа совгІат хилар дукха ха йоацаш. Ленина проспектаГІа йоаллача «Уйнерсам» яхача тина шоллаГІа этажа тІа болх бе йолаелар «Молодежный» аьнна цІи тилла кафетери. Чухьаьлка хоа лостат боЬаш ларгІата хиларца теркам тІоозаш я из, къаьстта а бІарг хьоасташ ЬІЬІ оформлен.

Цкъа тІаэцаш 40—50 саг тІаэца, безам бале Іохай е уралатташ кофе мала, хІаЬта хьаЬ пирожни ца йийг я ца ІІу, йолаш я контейлаш, мороженое, чайт - тайпара хиш.

Йлх саг ва кафетере боЬх беш, ухаза пирожнеш хьаеш шоай цех я.

Сайранчаька лестача городе бахарХошна уж йоЬка лаьрХІа къаьстта зал а йолаш.

А. САЛИЕВ.

ФЕХИЛА

Никъ дика бІарга ца гуча — доГІа, дов дехьаГІа, доХи доаллача — хана наькьа тІа хатар хурдоацача сухалца лехка еза машинаш водителаша.

4 феврале Іуйрийна чоагІа доХи доаллар Грозне. 20 метрал гаЬнаГІара хІама бІаргаанаш. Цу хьалашка гаьнца а гаргара а дагелаЬ телаш йола машиний фарашх хьалсеге хила еза. Цхьаьбаьхьа, цхьаьлца водителаца из ца деш дац, цудухьа хатараш а хул.

Тухачевскен Иоинсиаеен улицашн вІашаГІкхетераш мотте вІашаГІкхийтТача «Художественний промыслашца яхача объединене доалаХьа водителА С. Магомадова лехкаш хиннА КАВЗ яха автобусн «Совсюпсергаерстрой» треста ПМК-4 доалаХьара водителА Л. Усманова лехкаш хиннА «КамАЗа» яха грузовой машини. Автобуса чу баьГІарех 7 саг цІга човаш ярах больнице вИхьаЬ.

Орджоникидзе — Моздок наькьа тІа доккха хатар хиннад Назрановский районе 34-ча километре кІалхьча мотте. ДуХьаЛе КЪХІАСР гор. Орджоникидзеча 1440 автоколонна доалаХьарча водителА Р. Д. Тимурзиева лехкаш хиннача ПАЗ-672 автобуса Г-53 яха НГІАССР «Алханчуртский» совхоза доалаХьара грузовой автомобиль ІІатехай цун водителА М. К. Наврузова. Из хатар хиннача мотте М. К. Наврузов вешнав, хІаЬта ВА тобуса ч ца ваьгІа 11 пассажир чІоагІа лозавав а водлаш больнице вихьаЬ.

Бийсанна Ростов - Баку наькьаГІа воагІаш Г-24 яха легковой автомобиль сов сиЛа лаьллаЛ цун водителА Н. Ж. Гажаева — ЧИГУ преподавателА. Урус-МартаН пера БогІНа ТІаьнга ЮхХачалеХа наькьа йистеДагІа цемента БІоагІилгаш а легадеш, а масса-ваьнаш ІІаЬ1115 а ЬЬнна. Техника яхача хина тиллача тІаЬ тІа ГІолла чуяхаЬ машин.

ДІадахча кІиРаГІа (31 январера 7 феврале хьаччалца) 10 автоавара яьЛ НГІАССР наькьаВаш 3 саг ве а вуш, 29 саг човваш а ешь.

НГІАССР МВД ГАИ.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

12 ФЕВРАЛЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «Юхаьхкайна, горнисташ!».
9.05 — И. Молчанова «Мактеп» яха балетан СССР — Сноуа Пачхьалкхен академийн Йоькхаха театрийн спектакль.
10.55 — «ХургбоЛча кьонахий ЦІенхашта ловзараш». Пионерийн Дворцаьрча ГІ. Кирова) барашта тІема - патриотичийн кхеташ балдаХ доЛа телевидениийн документальний фильмаш.
11.20 — «Керддадраш».
14.30 — «Керддадраш».
14.45 — «Нижненгвийн вариант» яхача документальний фильмна премьера.
15.05 — М. В. Ломоносова цІеригІа МГУ фортепьяннийн кІаЛсса ХаЛхьа коллективна выступленеш.
15.20 — Тха корреспонденташа дуЬш.
15.50 — «Са лаьтта — са кхеЬ». Даьчьа лоацаш ва Азербайджана КП ЦК секретарь И. А. Мамедов.
16.40 — «Керддадраш».
16.45 — «ВераШта ойнхарх».
17.15 — 1905 — 1907 шш. Россе хиннача революце 80 шу дизарга. В. И. Ленин. «Демократийн революцеГа социал-демократийн цІи тактика».
«ХьаЬ ленинскийн библиотекА» яхача цикЛаца.
18.00 — Барышевскийн районн (УССР) Культура цІен «ПроЛисок» яхача хаЛхьа хаЛхора ансамбЛа выступленеш.
18.35 — «ІІилаЛ вахарх». Эстонийн ССР Ийемай Академин ДаьнА лоацаш ва Эстонийн ССР Ам ГІаЛгІайнарГІ Н. К. Рейнбах.
18.45 — «Тахан дунен тІа».
19.00 — «СагІ заманн».
19.30 — Хоккеях йола СССР чемпионат. «Динамо» (Москва) — «Торпедо». 2-гІен, 3-гІен периодаш.
21.00 — «Ха».
21.45 — Сийлахь - йоккха Котало йыккха 40 шу дизарга. «Вайна уж наькьаш дицдаЛа йиш ца». Поэм. Д. Самойлов.
22.15 — Искусствий говзаЛчий концерт.
22.55 — «Тахан дунен тІа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Іуйранара гимнастика.
8.15 — «Гигант ХьаЬхоолАр». Документальний фильм.
8.35, 9.35 — Истори. 5-гІа класс.
9.05, 13.15 — Французский мотт. Хьаьх 1-гІа шу.
10.05 — ПТУ дешархошта. Эстетичийн кхетам балар. Маьшарах доЛа доаца.
10.35, 11.35 — Ботаника. 5-гІа класс.
10.55 — «Газовий промышленность автоматизаци яри урхалдерИ». Іилма - довзийтара фильм.
11.06 — «ШахматИн школа». 11.55 — П. Лулуийн цІеригІа хаЛхий ДоттагІЬен университета 25 шу дизарга.
12.15 — Географи. 8-гІа класс.
12.45 — Юьхьара биологи. 10-гІа класс.
13.45 — А. Фадеев. «Разгром».
14.30 — «Ког-ГІортолгІе я сонна...». 3-гІа передача. Кочамашкен газашкен хІамашца ЬаьнА даьлчх доЛча заьоаьЛ.
15.06 — «Керддадраш».
17.00 — Юрта бахьанан болхлошта. КинопрограммЭ.
18.00 — ХьуьнчАмга-85 — ташшоне «Нийле (ночий мелтаЛ).
18.15 — «ХургбоЛча хьувнЬаш». Документальний фильм.
18.30 — «Дунен хаЛхьашта юкъера обозренИ» (гІаЛгІай меттаЛа).
18.45 — «Историчеи репортаж». Фильм.
19.00 — «Нохч-ГІаЛгІайчен дин».
19.20 — Советашца дечА хоамашца ваьнЬарЬхьаш (ночий меттаЛа).
19.30 — «Школьник» (гІаЛгІай меттаЛа).
20.00 — «ВийсА дЬаьчьаЛа хийла шуьн, берашГІ». «МопеллаВание СолнышкОна». Мультфильм. 2-гІа дарЬа.
20.15 — «Дунен хаЛхьашта юкъера пантомИм».
21.00 — «Ха».
21.45 — «Аревин». Телевизионин художественен фильм. 2-гІа серИ.
22.59 — «Керддадраш».

13 ФЕВРАЛЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «Аьшка театОл». Художественен фильм.
10.15 — «ПутешествИнний клуб».
11.15 — «Керддадраш».
14.30 — «Керддадраш».
14.50 — «Юртара энайоьхаца». Телевизионин документальни фильмаш: «В Назрановском, у Вепрева», «Ньна лаьттан соагІаташ».
15.40 — «ЛаьттЕн, сиГален фонда тІеИ».
16.10 — «Керддадраш».
16.20 — Немецко - фашистский «ІІаьрахоех Будапешт мукьаьнЬхьа 40 шу дизарга. Документальний фильм.
16.40 — Р. Шуберт. ВНР аьрТистаца дІаЛоях «ЦІена чиЬаРа» яха фортепьянин нИмтат.
17.25 — «ЯлхАйтта шу дЬаьнЬен БоннхаГІен».
18.10 — В. И. Ленин — Московета депутат. «Истоор оагІонаш» яхача циклаца.
18.45 — «Тахан дунен тІа».
19.05 — «ІІрЯз доЛа дИ». Мультфильм.
19.20 — Сийлахь - йоккхача Коталон 40 дизарга. «Сага хехЛ» яха художественен фильм.
21.00 — «Ха».
21.45 — ПаччахьалкхЕн театра эстрадерА Социалистийчен къаьхьгамА Турпала Михаилова-ЛоЬкхаЬ сАйре.
22.45 — «Тахан дунен тІа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Іуйранара гимнастика.
8.15 — «Проверка на прочность». Телевизионин документальни фильм.
8.35, 9.35 — АстрономИ. 10-гІа класс.
9.05, 12.40 — Немцийн мотт. Хьаьх 1-гІа шу.
10.05 — ПТУ дешархошта. ФизикА. Полупроводниккех пайда ецар.
10.35, 11.40 — Юьхьара биологи. 8-гІа класс.
11.05 — «Мамай цюеЬа».
12.10 — Физикан. 7-гІа класс.
13.20 — «Закон хоЬ-теш хьоЬ-ЬаЬ. Даьлх ловзараш».
14.00 — А. Н. Островске ваьхар. 1-гІа передача.
15.10 — «Керддадраш».
18.00 — «Керддадраш».
18.10 — «Дика товараш дукхагІа».
18.50 — «ВІашаГІкхетераш яхачА ваьнЬарЬхьаш» документальнА фильмА премьера. 58-ча Краснодарскийн-Пранский стрелковИ дивизе ветеранех (Киев).
19.15 — «Нохч-ГІаЛгІайчен дин».
19.35 — Мультфильм.
19.45 — «ОбъективО бечь».
20.00 — «Закон. Мораль. Боьхьо».
20.30 — Социалистийчеи къаьшна хьаьхьа латтачарна дечА концерт (гІаЛгІай меттаЛа).
21.00 — «Ха».
21.30 — «Аревин». Телевизионин художественен фильм. 2-гІа серИ.
23.00 — «Керддадраш».

РАДИО

12 ФЕВРАЛЬ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттаЛа).
6.45 — Керда хоамаш (ночий меттаЛа).
6.50 — Керда хоамаш (гІаЛгІай меттаЛа).
6.55 — Хоамаш. ХаоттамаХ доЛа хоам (эрсий меттаЛа).
8.15 — «ГрозненсИний рабочий». «Комсомольское племя» газетий обзор.
8.23 — «Сердало» газета обзор.
8.30 — Передачий программа (гІаЛгІай меттаЛа).
8.33 — Передачий программа (гІаЛгІай меттаЛа).
8.35 — ИнструменталЬни музыка концерт (гІаЛгІай меттаЛа).
9.15 — «ХьаЬ эффект» (ночий меттаЛа).
9.30 — «ЬЬана заманхо» (гІаЛгІай меттаЛа).
16.00 — Передачий программа. ХаоттамаХ доЛа хоам (эрсий меттаЛа).
16.01 — «Социалистийчен боьхан лорабе» (эрсий меттаЛа).
16.16 — «Юрта боьхане хьалхале лелаерашта». Концерт (ночий меттаЛа).
18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттаЛа).
18.10 — Керда хоамаш (ночий меттаЛа).
18.20 — Керда хоамаш (гІаЛгІай меттаЛа).
18.30 — «БІаьстн дувча ЛаЬтаЬца — дика бечА» (эрсий меттаЛа).

УКВ

17.00 — М. Ярош. «Останови, я пути». Радиопостановка.
17.48 — «Санчьердаме таЛгІе тІа». Передача.
18.14 — Молитвегча композиторИ произведенешкара доЛа концерт.

13 ФЕВРАЛЬ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттаЛа).
6.45 — Керда хоамаш (ночий меттаЛа).
6.50 — Керда хоамаш (гІаЛгІай меттаЛа).
8.15 — «БІаьстн дувча ЛаЬтаЬца — дика бечА» (эрсий меттаЛа).
8.23 — «Ленинан некъ» газета обзор.
8.30 — Передачий программа (эрсий меттаЛа).
8.33 — Передачий программа (ночий меттаЛа).
8.35 — «ВерасЬ» яхача белоруссий ансамбЛа хоамаш (эрсий меттаЛа).
11.15 — Хоримашта накъаДолхаш. «Хоримана участнех» (ночий меттаЛа).
11.30 — ЭкономикА артерашца «ЦІаьхха а вагонеш новкъарлехк ешарна» (эрсий меттаЛа).
15.15 — «БАрт тайнача дезалЕ» (ночий меттаЛа).
15.35 — «На темы дня» (эрсий меттаЛа).
16.00 — Передачий программа. ХаоттамаХ доЛа хоам (эрсий меттаЛа).
16.01 — «Дунен хаЛхьашта юкъера обозренИ» (ночий меттаЛа).
15.15 — «СелаІаЬ» (эрсий меттаЛа).
16.45 — ДагІаьнача социалИна обществе коммунистийчен парте кулгалдарг маЛаН. ХьаЛхара беседа (эрсий меттаЛа).
18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттаЛа).
18.10 — Керда хоамаш (ночий меттаЛа).
18.20 — Керда хоамаш (гІаЛгІай меттаЛа).
18.30 — «Ферме Іа даккхарн» (ночий меттаЛа).

УКВ

17.00 — «Звени, звени, золотая Русь». Радиокомпозиции.
17.43 — «ЙлІн» яхача знаменИта ансамбЛ.
18.16 — Розенберга иллеш.
18.39 — ИнструменталЬни музыка.

Хьаьнчан

Тахан республике ІІоллеН Грознех хувцалуш морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, Іуйрийна цхьаЬолча моттигашка дохи а доаллаш, тайпарарга оагІаЛашца хьаЬ секунде 0 — 5 метр чІоагІа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике 0 — 6, Грозне 0 — градус шелал йолаш хилен тарлу.

Кхоана морхаш а йолаш, цхьаЬолча моттигашка лоа а доллаш, маЛдбузехьара секунде 3 — 7 метр чІоагІа мух а хьекхаш хилен фегара температура — бийсана 6 — 13, дийнахьа 1 — 6 градус шелал йолаш хилен тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковские, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; заместителя — 2-85-07; бехкоташца дешарна — 2-84-68; отделий: партийн вахара — 2-54-04; промышленностен транспортен — 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84; культура — 2-64-75; письмой — 2-85-64; корректорске — 2-89-68.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора—2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадулл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

СФО2045. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 784.